

Dzięk **Bydgoski**

8 stron

Rok VI
 cena
15 gr

 ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDANSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : — : — : — : — : —

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefoni 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Rozkład czy żywotność

(b.) Od dłuższego czasu prasa opozycyjna wszelkich zabarwień ma jedno niestające zmartwienie: w obozie rządowym, czyli w „sanacji” jak to oni mówią, że się niby to dzieje. Ta troska o byt swych przeciwników politycznych przynosiłaby zaszczyt delikatności uczuć różnych antypaństwowych partyjników, gdyby nie była pełna obłudy „Schadenfreude”, opartą notabene na wprost zdumiewających przesłankach. Jakież to bowiem objawy świadczą mają, zdaniem nieubłaganych wrogów BBWR, o mniemanym „rozkładzie” czy „upadku” tej potężnej organizacji?!... Z jakich że to faktów snute są co do dalszych losów, siły i trwałości Bloku owe prorocтва posępne, tak bardzo widać niezbędne do szczęścia ich autorom?!... Na pytania te, dzięki wielomówności i krzykliwoci prasy, pozostającej w służbie politycznego warcholstwa, dać możemy zupełnie precyzyjną odpowiedź. Oto o „szyku” Obozu, współpracującego z Rządem, świadczą mają: 1) dokonywana w nim pewna, jak to się teraz z bolszewicka mówi „czystka” moralna i 2) skierowanie baczniejszej jeszcze niż przedtem czynności gospodarczo-społecznej w stronę szerokich warstw ludowych.

Zdawałoby się, że zarówno jedno jak drugie jest raczej świadectwem żywotności i aktywności w szeregach tak licznych wyznawców zdrowej twórczości państwowości, zdawałoby się, iż dowodzi niezbicie z jednej strony ich odwagi cywilnej i gotowości wytępienia wszelkiego zepsucia, jakie niestety z łatwością czepia się kulis politycznego życia, a z drugiej — jest dowodem poczucia obowiązku znalezienia się zawsze na każdym wyłonie, na każdym najbardziej zagrożonym punkcie zbiorowego bytowania społeczeństwa. Tak jest, tak by się zdawało i tylko tak zdawałoby się mogło ludziom, ceniącym prawdę i mającym uczciwy i rozumny zwyczaj obiektywnego traktowania wszelkiej rzeczywistości. Umikowanie prawdy i obiektywizm w ocenie faktów i wydarzeń nie leżą jednak w zakresie obyczajów i skłonności pogrobowców lawnego sejmowładztwa, spodziewających się je odbudować jeszcze. Wszystkie zamysły i cała psychika ich każe im pragnąć gorąco i wyczekiwać jakichś „zamian”, jakichś „rozkładów” dzisiejszego ustabilizowanego mniej więcej stanu rzeczy. Każde im liczyło na jakieś wstrząsy i burze — dlatego też niema dla nich sytuacji bardziej fatalnej, jak kiedy strzałka barometru w wewnętrznym życiu politycznym najwyraźniej stoi na pogodzie. A tak właśnie jest w tej chwili.

Bo oczywiście BBWR stał się od dawna podstawą równowagi w naszych stosunkach politycznych i rolę tę spełnia coraz umiejętniej. Ilek tysięcy ludzi Blok, jego propagandą trzeźwości i uczciwości politycznej, odcignął od beznadziejnego gadulstwa i upartej negacji ile tysięcy nauczył pożytecznie pracować w terenie, ile — odebrał jałowej tromtadacji i przeobraził na użytecznych obywateli państwa. Tych zasług Bloku nikt nie podał w wątpliwość. A do nich przybywa jedna jeszcze — największa: rozbudzenie pośród hołdujących różnym wyobrażeniom — umiejętności współdziałania dla ogólnego celu, zamiast prawowania się tylko o hasła i programy. Te pozytywne wartości naszego Obozu czynią go właśnie dla

Zawody o puhar Gordon-Bennetta rozpoczęte

Start balonów z lotniska Mokotowskiego — „Toruń” spłatał przykrego figla

Warszawa, 24. 9. (Pat). Wczoraj z lotniska Mokotowskiego wystartowały balony biorące udział w zawodach o puhar Gordon-Bennetta. Około godz. 16 pojechali przybywać na lotnisko Mokotowskie przedstawiciele Rządu, generalicja, przedstawiciele dyplomacji i inni przedstawiciele władz. O godz. 16 przybył p. premier dr. Leon Kozłowski. Orkiestra odegrała hymn

narodowy, poczem wypuszczono z lotniska kilkaset gołębi pocztowych.

Zawody otworzył przemówieniem p. wiceminister komunikacji Piasecki. Po przemówieniu min. Piasecki wraz z p. Stefanową Starzyńską dokonał ceremonii chrztu balonu „Warszawa”. Pani Starzyńska przypięła obu zawodnikom rygniały oraz wręczyła im kwiaty.

W chwilę potem odbył się start balonu „Warszawa”. W odstępach 6-minutowych startowały następne balony. „Stadt Essen” (Niemcy), „U. S. Navy” (Stany Zjedn.), „Belgia” (Belgia), „Kościuszko” (Polska), „Wilhelm von Opel” (Niemcy), „Buffalo Curier Express” (Stany Zjedn.).

Podczas odlotu balonów odegrano hymny narodowe państw, biorących udział w zawodach. O godz. 16,50 wystartował balon „Legjonowo”, wiozący pocztę, który w zawodach udziału nie bierze. Balon ten wylądował w granicach Polski. Balony lecą w kierunku północno - wschodnim. W dalszym ciągu startowały z lotniska Mokotowskiego balony w następującej kolejności: „Bruxelles” (Belgia), „Deutschland” (Niemcy), „Zurich” (Szwajcaria), „L'Aigle” (Francja).

Balon francuski „Toruń” w czasie wstępnych przygotowań wymknął się z siatki i poleciał w kierunku północno - wschodnim. Powłoka balonu po ułotnieniu się gazu opadła na poligonie w Rembertowie. Po otrzymaniu meldunków kierownictwo zawodów wysłało samochód ciężarowy dla przewiezienia powłoki balonu do Warszawy.

Wycofanie się lotników francuskich

Warszawa, 24. 9. (Pat). Lotnicy francuscy Ravaine i de Guy, którzy mieli lecieć na balonie „Toruń”, wskutek wypadku z tym balonem nie wezmą udziału w zawodach. Na innym balonie nie mogą lecieć z powodu trudności regulaminowych i technicznych.

35 żywych pochodni na hałdzie szybu „Klara” pod Chorzowem

Chorzów, 24. 9. (Pat). W sobotę o godz. 9 wydarzył się straszny wypadek na hałdzie szybu „Klara” w miejscowości Karol Emanuel w pow. świętochłowickim. Na hałdzie tej bezrobotni zbierali odpadki węgla, wysypywane przez kopalnię. Nagle na przestrzeni 10 metrów hałda się zapaliła i momentalnie płomień ogarnęły 35 osób, które zostały strasznie poparzone.

Ofiary wypadku, na których zapaliły się ubrania, wśród jęków i krzyków rozbiegły się na wszystkie strony, starając się ugasić na sobie płomień. Kilkunastu z nich rzuciło się do bagna z wodą, ratując się w ten sposób przed zgubą. Na miejsce wyjechała natychmiast straż ogniowa, oddziały pogotowia spółki brackiej i oddziały ratownicze z kopalni Wolfgang oraz miejscowa policja.

Jak stwierdziło dochodzenie, pożar powstał od pyłu węglowego, który pod silnym ciśnieniem powietrza nagle się zapalił. Wśród 34 ofiar pożaru stan 10 jest bardzo groźny, poparzenia 11 robotników są ciężkie i 13 lżejsze. Wśród ofiar znajduje się kilka kobiet ciężko poparzonych.

Wszystkich samochodami ciężarowymi i osobowymi oraz furmankami przewieziono do szpitali. Na miejsce tragicznego wypadku wyjechał starosta Szaliński i przedstawiciele władz górniczych.

Chorzów, 24. 9. (Pat). Na skutek tragicznego wypadku, jaki miał miejsce na hałdzie szybu w miejsc. z pośród poparzonych zmarły dalsze 4 osoby. Dotychczas pożar na hałdzie pociągnął za sobą śmierć 6 osób. 28 poparzonych robotników przebywa jeszcze w szpitalu.

Sowiety sprzedają kolej mandżurską za 10 milj. funtów szterlingów

Definitywne porozumienie zostało osiągnięte?

Londyn, 24. 9. (Pat). Dziennik „Niszi - Niszi - Szymbun” donosi z Tokio, iż minister spraw zagranicznych Japonii Hirota i ambasador sowiecki Jurenjew doszli do definitywnego porozumienia co do ceny, za jaką Sowiety zgadzają się odstąpić państwu Mandżukuo kolej wschodnią. Cena ta została ustalona na 170 milionów jen, co równa się 10 milionom funtom szterlingów według kursu dnia.

Delegat mandżurski Hassy i dyrektor departamentu finansów rządu mandżurskiego Hozyno zostali telegraficznie wezwani do Tokio dla sfinalizowania układu. O ile wiadomość dziennika japońskiego jest prawdziwa, długotrwały spór japońsko-sowiecki uległby zlikwidowaniu, co pociągnęłoby za sobą odprężenie w stosunkach sowiecko - japońskich w ogólnej sytuacji na Dalekim Wschodzie.

opozycji najbardziej nienawistnym. Bawiem zasięg oddziaływania jego w kraju wciąż się rozszerza. Stąd owa chęć wniowienia w kogo się tylko da, iż niebezpieczny partner jest ciężko chory i trzyma się na ostatnich nogach. Stąd owe zgruntu kłamliwe komentarze do wszystkiego, co się dzieje w Bloku i poczyna.

Ale kłamstwo działa na krótką metę. Ktoś głupszy da mu się otumanić na chwilę, jednak i ten wreszcie przeciera oczy. Tak jest i z legendą o rozkładaniu się niby to Obozu rządowego. Ze usiłuje on kategorycznie odciąć się od jakichś machinacji, robionych gdzieś niedługo w jego cieniu — to jeden dowód więcej, iż w całej istocie swej ma czyste sumienie i dba o pion moralny w swojej pracy nie mniej, niż o praktyczne jej sukcesy. I to jest zrozumiałe — BBWR wyrósł bowiem na gruncie nowej etyki politycznej czystej i prostej i ona to stanowi jego rację bytu. Ze uwagą swą teraz w pierwszej linii zwraca ten wielki zastęp w służ-

bie publicznej dojrzałych działaczy — na warunki istnienia mas ludowych i nad poprawą ich co raz więcej myśli, to znaczy, iż to jest dziś koniecznością, nie zaś iż w łonie Bloku jakaś „lewicowa” jakoby dojrzała herezja. To nie dowodzi także, iż idzie tu o „podstęp” polityczny, a dacie, jak twierdzi prasa opozycyjna, jakiejś „zapówki” lewicy. Jakże nisko zaprawdę upaść trzeba, by innych w czynnie państwowym nie móc dopatrzeć pobudek! Jakże śmieszne są też obawy radykalów, iż ciałem Bloku i Rządu jednocześnie jest ta chęć odebrania im wpływu na wieś. Konkurencja, łapówka polityczna. Pętytacja na wpływy — to wszystko wszak pojęcia z partyjnego słownika. Pojęcia te Obozowi pracy państwowej są obce. Ma on inne wskazania: dobro powszechne.

I tylko temu wskazaniu pozostanie wierny. Nie jest to chyba oznaką „rozkładu” ale przeciwnie duchowego zdrowia.

Delegacja polska na kongres Fida'u

Londyn, 24. 9. (Pat). Wczoraj przybyła do Londynu delegacja polska na rozpoczynający się jutro kongres Fida'u. Delegacji polskiej przewodniczy prezes polskiego Fida'u generał Roman Górecki.

Na tropie sprawców porwania dziecka Lindberga

Lipsk, 24. 9. (PAT). Nagle aresztowanie Niemca Hauptmanna, domniemanego sprawcy porwania dziecka Lindberga, wywarło tu olbrzymie wrażenie. Ośrodkiem głównego zainteresowania jest Lipsk i Kamenz, gdzie władze policyjne prowadzą energiczne śledztwo, mające odsonić wykrętne zeznania Hauptmanna.

W związku z tem przebywający w Wiedniu detektyw amerykański Johnson otrzymał telegraficzne polecenie udania się do Saksonji celem osobistego podjęcia akcji śledztwa. Zbadane mają być szczególne okoliczności, czy prawdą jest, że jakoby znalezione u Hauptmanna 13 i pół tysiąca dolarów stanowią miały własność niejakiego Izydora Fjscha, który je oddał miał rzekomo Hauptmannowi do przechowania oraz, czy rodzina Hauptmanna z Kamenz nie otrzymała przypadkiem części wycofanych z obiegu banknotów, pochodzących z okupu Lindberga.

Na podstawie przeprowadzonego wywiadu z rodziną Fjscha stwierdzono, że Izydor Fjsch istotnie mieszkał w Nowym Jorku. W roku 1933 śmiertelnie chory przyjechał do Lipska celem odowiedzenia krewnych i tu zmarł w bieżącym roku na zapalenie płuc. Mimo, że Fjsch, jak oświadczyli krewni, był człowiekiem pracowitym, żadnego majątku nie posiadał, ani też nie pozostawił po sobie.

Zwycięstwo tezy polskiej w Genewie

Nikt nie chce kontroli — dlaczego chceć jej ma Polska?

(Korespondencja własna).

Genewa, 21 września 1934.

Piątkowa dyskusja na posiedzeniu 6-tej (politycznej) komisji Zgromadzenia Ligi nad wnioskiem polskim o upowszechnienie traktatów mniejszościowych stała pod znakiem wystąpienia delegatów Wielkiej Brytanii, Francji i Włoch. Jak było do przewidzenia — dzięki zdecydowanemu wystąpieniu ministra Becka, popartemu jednocześnie przez społeczeństwo polskie, wielkie mocarstwa nie mogły nadal uchylać się od dyskusji nad problemem ochrony mniejszości narodowych i zostały wciągnięte w dyskusję, otwierając swe karty. Bez wątpienia, przyczynił się do tego również nastrój obrad komisji politycznej Zgromadzenia, w toku których przedstawiciele kilkunastu państw niezależnie od tego, czy wypowiadali się za lub przeciw generalizacji zobowiązań mniejszościowych, uznali jednak wszyscy, iż obecny stan nierównego traktowania państw jest nie do utrzymania nadal.

Przedstawiciele trzech mocarstw odrzucili stanowczo myśl przyjęcia na siebie kontroli międzynarodowej w dziedzinie ochrony mniejszości narodowych. W sposób ciekawy i elegancki uczynił to w imieniu W. Brytanii min. Eden. Bez ogródek wypowiedział się delegat Włoch baron Aloisi. Głęboce rozważaniem filozoficznym - prawnym poparł wyznaczenie swego niechęci do poddania się kontroli w sprawach mniejszościowych delegat Francji dyr. Massigli.

Nie ulegało wątpliwości, że tak, a nie inaczej ustosunkują się do myśli upowszechnienia traktatów o ochronie mniejszości narodowych wielkie mocarstwa. Nie przypuszczal nikt, iż zechcą przyjąć na siebie zobowiązanie poddawania się kontroli.

Dyskusja jednak dała bardzo wiele. Przyznano właśnie ze strony sygnatariuszów traktatów o ochronie mniejszości, iż nie były one sporządzane z tendencją utrzymania ich w wieczność. Przyznano, iż istnieje możliwość ich rewizji. Przyznano jeszcze raz, iż traktaty nie miały na celu wygrywania mniejszości narodowych dla celów dywersyjnych przeciwko poszczególnym państwom na terenie międzynarodowym, a podkreślano, że naczelnym ich celem było ułatwienie asymilacji mniejszości narodowych i ułatwienie jej współzycia z większością po znalezieniu się w nowych — po wojnie — ramach państwowych.

Argumentów polskich nie zbijał nikt, nie było zresztą w dyskusji ani jednego akcentu obrony obecnego stanu rzeczy. Przemawiano przeciwko generalizacji zobowiązań mniejszościowych, przede wszystkim w świetle wątpliwych rezultatów, jakie dał dotychczasowy system ochrony mniejszości. Jak wynika z przemówień delegatów Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch, będą musiały te państwa w konsekwencji zajętego przez siebie stanowiska szukać innego wyjścia z sytuacji — wyjścia, któreby zadowoliło państwa związane traktatami mniejszościowymi. Od poszukiwania takiego wyjścia nie mogą się już dziś sygnatariusze traktatów mniejszościowych uchylać, gdyż w obliczu piątkowej dyskusji na komisji politycznej Zgromadzenia znaleźli się poza słusnością.

Pozostała jednak ciężka — jak zawsze w Genewie — sprawa procedury, która wymaga jednomyślności Zgromadzenia Ligi dla przyjęcia wniosku. Skoro przejął się mocarstwowy front antygeneralizacyjny — nie mogło być mowy o uzyskaniu jednomyślności na Zgromadzeniu dla formalnego wniosku polskiego, domagającego się zwołania konferencji międzynarodowej, której zadaniem będzie opracowanie konwencji o ochronie mniejszości narodowych, obowiązującej wszystkich członków Ligi Narodów. Za zgodą min. Raczyńskiego nie poddano wobec tego wniosku polskiego pod głosowanie.

Referent komisji politycznej Zgromadzenia, którym będzie p. Józef Bech, minister stanu księstwa Luksemburg, przedstawi przebieg dyskusji na posiedzeniu plenarnym Zgromadzenia, a to wysokie ciało będzie musiało poszukać wyjścia. Być może, iż sprawa przekazana będzie Radzie Ligi Narodów do dalszego traktowania.

Przebieg dotychczasowej dyskusji na komisji politycznej Zgromadzenia jest bezspornie wielkie zwycięstwem moralnym i merytorycznym tezy polskiej. Niesprawiedliwość i niemożność trwania obecnego stanu rzeczy uznana została powszechnie. Gdy

by nie stanowisko delegatów trzech wielkich państw i związanych z W. Brytanią dominacji, otrzymałby wniosek polski olbrzymią większość głosów członków Ligi. Formalnemu zatwierdzeniu wniosku już dzisiaj stałoby na przeszkodzie tylko wymaga-

nie proceduralne, a mianowicie zasada jednomyślności.

W obliczu jednak jasno wyrażonego zapatrywania olbrzymiej większości swych członków, musi obecnie Liga Narodów poszukiwać wyjścia.

W. B.

Solidarność opinii publicznej świata z taktyką Polski

Polska miała prawo domagać się rewizji obowiązującego ją traktatu

Dzienniki francuskie, angielskie, niemieckie, włoskie i sowieckie w dalszym ciągu komentują obrady genewskiej komisji politycznej nad pro pozycją polską w sprawach mniejszościowych. Niemal wszystkie dzienniki stwierdzają, że Polska miała prawo domagać się rewizji obowiązującego ją traktatu.

„Dlaczego Rada Ligi była zawsze głucha na reklamacje Polski? — zapytuje „Action Française”. — Trzeba było uderzenia pięścią w stół min. Becka, aby, jakby za dotknięciem czarodziejskiej różdżki postawił na porządku dziennym problem mniejszości narodowych. Morał tej całej historii nie wypadł pomyślnie dla Ligi Narodów”.

Korab - Kucharski w „Matin”, komentując politykę delegacji polskiej w Genewie w sprawach mniejszościowych podkreśla, że taktyka Polaków miała na celu wykazanie, iż wszelka akcja na terenie Ligi Narodów, zmierzająca bezpośrednio do celu skazana jest na niepowodzenie. Projekt generalizacji traktatów i głosne wystąpienie ministra Becka, oznajmijące,

że Polska zaniecha stosowania traktatów mniejszości, wykazały wszystkim, że traktaty te są złe, niepożądane i nie do przyjęcia dla innych państw, wywołując konieczną dyskusję. Dyskusja ta streszcza się w potrójnym oświadczeniu, złożonym w rozmaity sposób przez Francję, Anglię i Włochy, że traktaty o mniejszości w żaden sposób nie mogą być zastosowane do narodów całkiem suwerennych. Ta właśnie demonstracja była Polsce potrzebna i po jej sprowokowaniu Polska nie dała się długo prosić o wycofanie swego wniosku. W ten sposób, jak podkreślił przewodniczący komisji Madariaga Polska stworzyła drogę do praktycznej dewizji istniejącego stanu rzeczy. Francja musi przyznać, że Polska w swoim pragnieniu osiągnięcia pełnej suwerenności nie wystąpiła przeciw krajom, ani też nie spiskowała z nikim. Narod, który był zależny w ciągu stuleci ma teraz ambicję być całkowicie niezależnym. Polityka warszawska jest przedewszystkiem polityką polską.”

Olbrzymia katastrofa górnicza

w kopalni angielskiej

W kopalni w Gresford w pobliżu Wrexham (Anglija) nastąpiła w sobotę rano straszna eksplozja. Kopalnia ta zatrudnia normalnie 1850 górników pod ziemią. W chwili katastrofy pod ziemią znajdowała się tylko nocna szczyta, licząca 400 górników.

Eksplozja nastąpiła mniej więcej w odległości półtora mili od odległego końca korytarza kopalni. Około 300 górników zdążyło wydostać się jeszcze z płonącego podziemia na powierzchnię i uratowało się, ale 160 górników zostało przez zawalenie się ściany zupełnie odciętych i niema nadziei, aby ktokolwiek z nich zdołał się uratować.

Są czynione nadludzkie wysiłki, by stłumić albo przynajmniej zlokalizować pożar. Wokół kopalni stoją tłumy krewnych i rodzin górników, którzy znajdują się pod ziemią.

W czasie akcji ratunkowej kilku członków drużyny ratowniczej poniosło śmierć wskutek zatrucia gazami. Działalność tej drużyny jest utrudniona wskutek uszkodzenia stropu głównej galerii, który zawala się zatarasowując przejścia. Ogień trwa w dalszym ciągu, co odbiera nadzieję na uratowanie znajdujących się w kopalni górników. Liczba ofiar jest narazie niestwierdzona; sądzą jednak, że dojdzie ona do 100 osób.

Do chwili obecnej (sobota wieczór) z płonącego szybu zdołano wydobyć 15 trupów, w tej liczbie trupy trzech ludzi, którzy brali udział w akcji ratowniczej. Intensywność pożaru zmalała i jeśli pożar będzie całkowicie ugaszony w ciągu 12 godzin, to możliwym jest, że uda się uratować część postrzębanych górników.

Tragiczny bilans szkód wyrządzonych przez tajfun

Największy kataklizm jaki nawiedził Japonię od r. 1923

Z Tokio donoszą: Tajfun, który przeszedł w piątek nad Japoniją był największym kataklizmem, jaki nawiedził kraj Wschodzącego Słońca od czasów wielkiego trzęsienia ziemi w roku 1923.

Według oficjalnych informacji, podczas tajfunu w Osaka zginęło 1039 osób, w tem 500 dzieci. Jest 3000 rannych i 586 zaginionych. Huragan zburzył 144 szkoły, 3419 domów mieszkalnych i 3212 fabryk. 8120 domów zostało uszkodzonych.

W Kyoto jest 207 zabitych i 939 rannych. 1675 domów, w tem 20 szkół, leży w gruzach.

Dane, dotyczące Kobe, są jeszcze niedokładne. Nie ulega jednak wątpliwości, że liczba ofiar jest bardzo znaczna. Według niesprawdzonych jeszcze ostatecznie danych, w Kobe zginęło 155 osób, 483 osoby są ranne, 37 zaginęło, 1234 domy są zalane przez wodę.

W prefekturze Kochi zatono 2350 łodzi rybackich.

Straty, spowodowane przez tajfun w prefekturze Osaka, są oceniane na 500 milionów jen.

Według depesz z niedzieli Tokio, Osaka i Kioto wracają do normalnego życia. Wszystkie sklepy zostały otwarte, linje tramwajowe i autobusowe są czynne, teatry i kina zostały otwarte. Praca rekonstrukcyjna na zniszczonych liniach kolejowych została już podjęta. Komunikacja pomiędzy Tokio i Osaka, Osaka — Sijmonseki nastąpi w ciągu dwóch najbliższych dni.

Przedstawiciele dyplomatyczni, akredytowani w Tokio odwiedzili ministra spraw zagranicznych Hirote i złożyli mu wyrazy współczucia z powodu klęski, która nawiedziła Japonię.

Ogłoszony w sobotę komunikat japońskiego ministerstwa spraw wewnętrznych stwierdza, że ofiarami tajfunu padło 1661 zabitych, 5.414 rannych i 562 zaginionych bez wieści.

1936 i 1937

krytycznymi latami dla pokoju światowego

W odpowiedzi na ankietę paryskiego „Le Petit Journal” p. t. „Czy będziemy mieli wojnę?”, ks. Moreux, dyrektor obserwatorium astronomicznego w Bourges drukuje ciekawy artykuł, w którym uzależnia losy naszej planety od słońca.

Ks. Moreux w ciągu długich lat zbierał obserwacje, wykazujące niezbitą równoczesność zaburzeń politycznych i zamieszek z okresami zwiększonej aktywności słońca i większej ilości plam słonecznych. Promień słońca, który jest nie tylko refleksem światła i ciepła, ale który również elektryzuje, ożywia i zapładnia, może w większym lub mniejszym stopniu wpły-

wać na nastroje jednostek i mas i może stać się czynnikiem irytującym, albo łagodzącym. W okresie mniejszej aktywności słońca panował na ziemi spokój, a zdenerwowanie i kłótnie międzynarodowe wrastały zawsze, kiedy na słońcu było więcej plam, i zaburzeń. Wielka wojna była tego dostatecznym przykładem.

Ks. Moreux, kończąc swe wywody, przestrzega przed latami 1936 i 1937, które, jego zdaniem, mają być właśnie okresem wzmożonej działalności słońca. Wszystkie państwa i Liga Narodów muszą wobec tego, zdaniem ks. Moreux, mieć się bardzo na baczności w ciągu tych lat.

Depesza Pana Prezydenta Rzplitej z życzeniami dla „Dar Pomorza” odbywającego podróż naokoło świata

Jak już podawaliśmy — statek szkolny „Dar Pomorza”, który w ubiegłą niedzielę, 16 bm., wyruszył z Gdyni w całoroczną podróż naokoło świata, przybył we wtorek, 18 bm. do Kopenhagi.

W Kopenhadze dogoniła „Dar Pomorza” następująca depesza od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej:

„Dziękuję za przyslaną mi w dniu wyjazdu depeszę. Się życzenia dla „Dar Pomorza” i jego kapitana, oficerów, załogi i uczniów. Żeglując po dalekich morzach, zwiedzając odległe lądy, kształćcie się jednocześnie w zwarty zespół, z którego wyrośnie wielkość i chłoba polskiej marynarki. — Ignacy Mościcki.”

Jak wiadomo — „Dar Pomorza”, opuszczając brzegi ojczyste, wysłał depesze holdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i do Marszałka Piłsudskiego.

Pielgrzymka dziesiątków tysięcy kombatantów

do groty Matki Boskiej w Lourdes

Około 20 tys. byłych kombatantów podjęło wczoraj rano pielgrzymkę do groty w Lourdes. Przewidując, że liczba ich wzrośnie do 40 tysięcy. Od godz. 5-tej rano co pół godziny przeciągały grupy b. kombatantów z Belgji, Niemiec, Anglii, Ameryki, Polski, Portugalji i Czechosłowacji. Przed statuą Matki Boskiej odprawiono requiem za dusze wszystkich poległych na wojnie. Pielgrzymce przewodniczy biskup Lille kardynał Lienart.

Kto wygrał?

15 dzień ciągnięcia Polskiej Loterii Państwowej

21 15.000 na nr. 140897
21 10.000 na nr. 96482
21 5.000 na nr. 24264
21 5.000 na nr. 159379
21 5.000 na nr. 52263
21 5.000 na nr. 140856

oraz cały szereg wygranych po 2000 zł, 1000 zł i mniejszych padło w bieżącej Loterii w miejscowym oddziale naprawde najszczęśliwszej kolektury

„USMIECH FORTUNY”

Losy klasy I-ej 3-tej Loterii w cenie zł 10,— za ćwiartkę są już do nabycia.

Warszawa, 22. 9. (PAT). W 15-tym dniu ciągnięcia Polskiej Państwowej Loterii Klasowej następujące większe wygrane padły na numery losów:

1.000.000 zł nr. 132138.
15.000 zł nr. 44784 140897.
10.000 zł nr. 14916 115386 130601
 132630 134515.

21 100.000 na No. 85.899
21 20.000 na No. 70.787
21 10.000 na No. 52.155
21 10.000 na No. 162.755
21 10.000 na No. 162.934
21 10.000 na No. 163.470

oraz wiele innych wygranych padło w bież. loterii w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

BYDGOSZCZ, ul. Jagiellońska 2.

Losy I Klasy są już do nabycia!

568

5000 zł nr. 5447 126988 161616.
 2000 zł nr. 42514 49604 102872
 145838 151103 153077.
 1000 zł nr. 1940 4106 7393 11047 22031
 37658 52608 70990 76690 78789 80509
 83337 98743 100633 107682 114757
 117755 118297 123072 130242 148494
 153978 156092 161056.

LOS Y I. Kl. 31 Loterii Państw.
 już można nabyć w szczęśliwej kolekturze

Paweł Billert, Toruń, Now. Rynek
 i w Oddziale Grudziądz - ul. Stara 7.

Nad trumną ś. p. generała brygady J. Stachiewicza

Ostatni hołd Generałowi wolnej Polski

Warszawa oddała w dn. 22 bm. ostatni pośmiertny hołd i ostatnią posługę jednemu z najzasłużeńszych i najofiarniejszych bohaterów naszych walk o Niepodległość. Pogrzeb szefa wojskowego biura historycznego, generała brygady ś. p. Juliusza Stachiewicza był wielką manifestacją żałobną.

Nabożeństwo żałobne odprawił J. E. ks. biskup połowy Gawlina w otoczeniu licznych duchowieństwa. Pośrodku świątyni na katafalku wśród zieleni i wieńców spoczywała trumna ze zwłokami ś. p. gen. bryg. J. Stachiewicza. Przed trumną wartę honorową pełnili podoficerowie 36 pp. Legji Akademickiej. Przed świątynią ustawiła się pod dowództwem gen. Wieniawy-Długoszewskiego esysta honorowa wojska w składzie szwadronu ze sztandarem 1 p. szwoleżerów, kompanią piechoty z chorągwią i orkiestrą 36 pp. Legji Akademickiej oraz baterja 1 dyw. art. konnej, dalej ustawiły się delegacje organizacyjnej b. wojskowych z pocztami sztandarowymi.

Na nabożeństwo przybyli członkowie Rządu z p. premierem Kozłowskim, marszałek Sejmu Światłowski, prezes NIK gen. Krzemieński, prezes BBWR W. Sławek, pierwszy prezes Najw. Trybunału Administracyjnego Hełczyński, generalicja z wiceministrami spr. wojskowych gen. Kasprzyckim i Sławoj-Składkowskim, gen. Konarzewskim, gen. Orlicz-Dresznerem, wojewoda Jaroszewicz, d-ca O. K. nr. 1 gen. Jarnuszkiewicz, komendant miasta ppłk. Pereświat-Soltan. Obecna również była pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska.

Za trumną zajęła miejsca rodzina Zmarłego. Świątynię wypełniły delegacje oficerów sztabowych oraz delegacje wszystkich oddziałów linjowych garnizonu warszawskiego. W katedrze ustawiły się poczty sztandarowe Zw. Legionistów i POW.

Kazanie poświęcone czynom i niestrudzonej pracy ś. p. Zmarłego wygłosił ks. kanclerz połowy kurji biskupiej Mauersberger. Po odprawieniu egzekwii przez ks. biskupa połowego Gawlinę, trumnę ze zwłokami ś. p. gen. bryg. J. Stachiewicza poniosła na barkach generalicja ustawiając ją na lawecie armatniej. Olbrzymi kondukt ruszył ulicami miasta na wojskowy cmentarz na Powązki. Przed trumną niesiono setki wieńców m. in. wieńce od p. Prezydenta RP, p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, p. premiera Kozłowskiego, członków Rządu, od poszczególnych jednostek wojskowych, kół pułkowych Związku Legionistów i POW i od wielu innych Związków b. wojskowych oraz przyjaciół Zmarłego.

Na szkarłatnych i aksamitnych poduszkach spoczywały orдеры i odznaczenia ś. p. Stachiewicza. Za trumną wielkie tłumy odprowadzały wielkiego patriotę i żołnierza na miejsce wiecznego spoczynku.

Trumnę ze zwłokami ś. p. gen. bryg. Juliana Stachiewicza ponieśli do grobu koledzy z Historycznego Biura Wojskowego. Egzekwie odprawił w asyście licznych duchowieństwa ks. biskup połowy dr. Gawlina.

Wiceminister spraw wojskowych gen. Sławoj-Składkowski w imieniu towarzyszy broni przemówił w te słowa:

Mowa wiceministra generała Składkowskiego

Gdyby chodziło o przemówienie o prześlętnym z naszych kolegów, przeciętnym z nas, to naniżanie paciorka słów na nic myśli nie byłoby tak trudne jak w tym wypadku. Życie nasze, wszystkich naszych kolegów, mimo całej różnorodności życia osobistego, ma wiele wspólnych cech, które ułatwiają omówienie go. Linja naszego życia w słońcu genjuszu Komendanta, w patosie jego myśli, w mrozie jego kar i niezadowolenia biegnie szybszym szlakiem, niż my to sami sobie wyobrazić potrafimy.

Otóż, nie zachodzi to właśnie z przebiegiem życia generała Stachiewicza.

My go, nie od dzisiaj oplakujemy i nie od dnia śmierci. My naszego „Wicza“ oplakujemy już dawniej nim śmierć przecięła pasmo jego życia. Linja życia gen. Stachiewicza załamała się wcześniej, niż gdy ziemia ma wziąć jego ciała. Ta linja załamała się w momencie, gdy silny jego duch przestał być wspierany siłą jego ciała.

W momencie kiedy zdobył Przemysł, otrzymał rozkaz zjawienia się w Naczelnem Dowództwie. Zapadł na ciężkąrypę i zapalenie płuc i, nie wyleczywszy się, pojechał tam, dokąd wzywał go rozkaz. Pojechał tam, aby spieczonem od gorączki jeszcze ustami wyprzedzić to, co jest największym, najdroż-

szem odezwarem, ażeby powiedzieć: „Obywatelu-Komendancie, melduję się posłusznie na rozkaz“. Od tego momentu stało się nie możliwe, by ciało jego nadażyło za jego potężnym duchem.

Istnieje wśród nas legionistów legenda o „Wiczu“, istnieje podanie, że Komendant powiedział mu jednego razu, iż gdyby nie jego zdrowie zostałby szefem sztabu Komendanta.

Nie wiem, jak było z tem powiedzeniem, nie wiem, o ile jest prawdziwa ta legenda, ale ona jest tak charakterystyczna i ważna dla naszego stosunku do „Wicza“, bo my jesteśmy surowi dla naszych kolegów i wymagający. A więc, jeżeli nasza legenda przypisuje mu możliwość przekształcenia w czyn w formę konkretną myśli, rozkazów i poleceń Komendanta, to jest to najwyższe pojęcie, najwyższe wyobrażenie, jakie o nim sobie wyobrazić mogliśmy.

W sobotę odbył się w Warszawie uroczysty pogrzeb ś. p. gen. brygady Juliana Stachiewicza, Szefa Wojskowego Biura Historycznego, b. Szefa Sztabu Głównego P. O. W. Na zdjęciu — generalowie, koledzy zmarłego wynoszą trumnę z kościoła garnizonowego.

Delegacja lekarzy u ministra Opieki Społecznej

P. minister Opieki Społecznej przyjął ostatnio delegację organizacyjną lekarzy, która poruszyła szereg spraw, pozostających w bezpośrednim związku z zamierzoną reorganizacją ubezpieczeń społecznych.

Po wyczerpujących naradach p. minister przychylił się do wysuniętych przez delegację postulatów, obiecując, że

1) w najbliższym czasie zostaną powołane, zgodnie z postanowieniami statutu, we wszystkich ubezpieczalniach społecznych rady lekarskie, jako organy opiniodawcze przy lekarzach naczelnych,

2) zamierzona reorganizacja lecznictwa nastąpi w poszczególnych ubezpieczalniach po zainicjowaniu projektów reorganizacyjnych lecznictwa przez rady lekarskie,

3) Zakłady Ubezpieczenia na Wypadek Choroby oraz Naczelna Izba Lekarska natychmiast przystąpią do opracowania ogólnych zasad organizacji lecznictwa w ubezpieczalniach społecznych,

4) do czasu zarządzenia reorganizacji lecznictwa przez Zakład Ubezpieczalni na Wypadek Choroby, ubezpieczalnie społeczne nie wprawdzą zmian reorganizacyjnych.

Przedsiębiorstwa na rzecz powodzi

Apel Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

Na zebraniu Związku Izb Przemysłowo-Handlowych RP., odbytem we Lwowie w dniu 4 bm. zapadła jednomyślnie uchwała, wyrażająca całkowitą solidarność Związku z postanowieniami poszczególnych Izb oraz zrzeszeń społeczno-gospodarczych w sprawie udziału sfer gospodarczych przez Izby reprezentowanych w akcji pomocy ofiarom powodzi.

Jak wiadomo, Izby wezwwały w swoim czasie wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i finansowe do dobrowolnego opodatkowania się na ten cel, przyczem jako normę minimalną ustalono 15 proc. zasadniczej ceny wykupowanego przez dane przedsiębiorstwo świadectwa przemysłowego.

Wezwanie Izb nie pozostało bez skutku i wiele przedsiębiorstw pośpieszyło złożyć ofiary, często w wysokości wielokrotnie nawet przekraczającej wskazaną wyżej normę. Jednak z po-

równania wpływów rzeczywistych z tego źródła z kwotą, jaka powinna być osiągnięta, widać, że dotychczas jeszcze nie wszystkie przedsiębiorstwa spełniły ten obywatelski obowiązek.

Dlatego też Izby Przemysł.-Handlowe zwracają się za naszym pośrednictwem do wszystkich przedsiębiorstw, które jeszcze nie złożyły ofiar na rzecz powodzi, lub też wpłaciły narazie sumy mniejsze, aby zechciały jaknajrychlej bądź wpłacić odnośne kwoty, bądź też złożyć deklaracje, określające terminy i wysokość wpłat, na ręce miejscowych komitetów pomocy ofiarom powodzi. Równocześnie Izby zwracają się do wszystkich przedsiębiorstw jako pracodawców, z prośbą o współdziałanie w inkasowaniu ofiar od swych pracowników, przez potrącanie im przy wypłacie zarobków sum dobrowolnie zadeklarowanych, zarówno przez pracowników umysłowych, jak i fizycznych.

Dwugodzinny pobyt cesarzowej perskiej w Warszawie

W dn. 22 bm. w godzinach wieczornych przejeżdżała przez Warszawę w drodze do Teheranu cesarzowa perska wraz z księżniczkami i świtą, złożoną z kilkunastu osób. Cesarzowej towarzyszyły ponadto w jej podróży szef protokołu Bohador (b. poseł w Polsce).

Na granicę polską wyjechała na spotkanie cesarzowej poseł perski w Warszawie, Nader Mirza Arasteh oraz oraz przedstawiciel ministerstwa Spraw Zagranicznych, radca Malhomme,

którzy towarzyszyli jej przez cały czas pobytu w Polsce.

Cesarzowa perska, która już wiosną b. r. przejeżdżała przez Warszawę, powraca obecnie ze Szwajcarii, gdzie spędziła lato razem z następcą tronu, który pobiera nauki w liceum szwajcarskim.

Podczas dwugodzinnego pobytu w Warszawie cesarzowa perska zatrzymała się w poselstwie perskim.

wypełnić potęgę jego ducha ale przekroczyć miała potęgę jego ciała.

Przemówienie prezesa Sławka

Następnie przemówił w imieniu społeczeństwa prezes Bloku Bezpartyjnego, pułkownik Walery Sławek.

Zdarzają się w Polsce dzieci-chłopcy mali, dla których zabawką najmlszą są drewniane lub ołowiane żołnierzyki i konik na biegunach. Jeżeli zabawek takich nie mają, to każdy inny przedmiot w wyobraźni swojej do spełnienia tej roli użyć umieją. Stare sztychy, przedstawiające wojnę, wyobraźnię dziecięcą do życia pobudzają. Uśmiechanie się lub drwinki z takich zabawek dotkliwie ich boją.

I myśmy się w takich żołnierzyków bawili. Bawiliśmy się nawet wtedy, kiedy nie byliśmy już dziećmi, kiedy za tę zabawę trzeba było umieć zaryzykować życiem. Drwiny i uśmiechy otoczenia nam towarzyszyły i straszliwie bolały.

A było to zaledwie ćwierć wieku temu. Kilkunastu młodzieńców w cywilnych ubrankach wychodziło raz na tydzień, by na ćwiczeniach w żołnierzyków się bawić, by sztuki wojennej się uczyć, by gotowość bojową w sobie hartować, by do marzeń młodzieńczej wyobraźni dodać czynnik rozumowego zgłębienia techniki walki i wolę własnego działania. By poczucie osobistej godności i dumy narodowej upokorzeń niewoli znosić nie musiało.

Wśród tych był Julian Stachiewicz.

Dał całe bogactwo swego umysłu, dał upór ogromnej pracy, dał pełną gotowość służby i ryzyka na całą resztę życia. Tej służby nie przerwał poprzecz wszystkie etapy załamań i zwycięstw, jakiej Polska na drodze swego wyzwolenia przeżyć musiała. W dziejach Związku Walki Czynnej Legionów, Polskiej Organizacji Wojskowej, wojska odrodzonego państwa nazwisko Juliana Stachiewicza powielekroć wspomiane będzie, bo on tam stale i bez przerwy był.

Gdy ciężka choroba odsunęła go od pracy, której już nie mógł podoleć, historję przeżytej wielkiej epoki postanowił potomności przekazać. Czując zbliżającą się śmierć, może lepiej jak inni rozumiał, że na miejsca odchodzących z tego świata przychodzić będą, by przyszłości służyć — nowi żołnierze. Ze historją odrodzenia państwa stanie się dla nich testamentem pokolenia, które na swoich barkach wskreszenie Polski wyniosło.

Ty, dawny żołnierzu Związku Walki Czynnej, Generale wolnej Polski w tej historji miejsce dostojne sam swoją pracą zająłeś.

Przemawiali jeszcze nad grobem prof. Kętrzyński oraz ppłk. dypl. Perkwicz, zastępca szefa W. B. H.

Przy dźwiękach marsza generalskiego złożono trumnę do grobu. Następnie orkiestra odegrała „Pierwszą Brygadę“.

Na mogile złożono dziesiątki wieńców, m. in. od Pana Prezydenta R. P., Marszałka Józefa Piłsudskiego z następującym napisem: „Zasłużonemu Żołnierzowi i Bojownikowi o Niepodległość gen. bryg. Julianowi Stachiewiczowi — Marszałek Polski Józef Piłsudski“; następnie złożono wieńce od p. premiera Kozłowskiego i wielu innych.

Rodzinnie ś. p. gen. bryg. Juliana Stachiewicza składali kondolencje premier Kozłowski, ks. biskup Gawlina, członkowie Rządu, generalicja i inni.

Denesza p. Prezydenta Rzplitej

P. Prezydent Rzplitej wysłał na ręce wdowy po ś. p. gen. J. Stachiewiczu następującą depezę:

„Juljanowa Stachiewiczowa — Warszawa.

Łącząc się z ciężkiej żałobie po stracie jednego z najszlachetniejszych i najbardziej bezinteresownych bojowników o Niepodległość ś. p. generała Juliana Stachiewicza z wszystkimi, którzy ją odczuwają — przesyłam Szanownej Pani wyrazy najgłębszego współczucia.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) Ignacy Mościcki.“

Podniesienie stopy dyskontowej w Gdańsku

Z dniem 21 września br. podniósł Bank von Danzig stopę dyskontową z 3 na 4 proc. a stopę lombardową 4 na 5 procent.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 30.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok V

Toruń przegrywa

w zawodach międzymiastowych z Grudziądem 109:91

Brak odpowiedniej zaprawy lekkoatletycznej w Toruniu, szczególnie u kobiet, wyszedł na jaw na zawodach międzymiastowych Grudziądz—Toruń. Wszak wszystkim zawodnikom, we wszystkich galejach sportu, wiadomo, chyba, że podstawa każdego sportu jest przede wszystkim lekkoatletyka, która jednak w Toruniu stała na bardzo niskim poziomie. Dopiero, gdy pod hasłem „Szukamy olimpijczyków“, Miejski Komitet WF i PW urządził po raz pierwszy zawody o mistrzostwo Torunia, w których mogły brać udział stowarzyszeni i niestowarzyszeni, pokazało się kilka talentów lekkoatletycznych, lecz w tak surowym stanie, bez zupełnego wyrobienia technicznego, że wstawienie ich do reprezentacji miasta, postawiło kierownictwo zawodów w trudnym położeniu. Pomimo tego z powodu braku odpowiednich lepszych sił kierownictwo zawodów m. Torunia zmuszone było zapłacić bra kujące miejsca. Zaznaczyć jeszcze należy, że dopiero w ostatniej chwili niektóre organizacje, których zawodnicy mieli brać udział w zawodach, zgłosiły swe przystąpienie do Związku lekkoatletycznego.

Jednak wysoka przegrana 18 punktów nie powinna zrażać zawodników (czki) i tembardziej zachęcić ich do intensywnej pracy, aby pokazać, że stolica Pomorza ma dobrych lekkoatletów.

Aura nie była jakoś przychylnie usposobiona dla lekkoatletyki. Silny wiatr i przy końcu deszczu nie usposabiał dla osiągnięcia wybitnych rezultatów. Nastrój stwarza wyniki w lekkiej atletyce. Zawodnicy zabierali się bez „nerwu“ do startu, a publiczność, której było b. mało, nie utrzymała żywszego kontaktu z zawodnikami. Mimo to padł jeden rekord w rzucie kulą.

Kierownik zawodów delegat Pom. O. Z. L. A. chor. Karliński, sędzia główny por. Rutkowski, kier. Okr. Ośr. WF., kierownicy: biegów por. Rutkowski, rzutów kpt. Brzda, skoków por. Brzeziński, starter prof. Bojara, sekretarz główny plut. Jabłoński.

Czy kierownictwo stało na wyżynie, niech osądzi sama publiczność i zawodnicy.

Zawody odbyły się w niedzielę na boisku miejskim.

Wyniki techniczne zawodów kobiecych:

Bieg 60 mtr.: 1) Wiśniewska M., Grudziądz, 8,4; 2) Wasiakowska (G) 8,5; 3) Donarska (Toruń); 4) Narzyńska (T).

200 mtr.: 1) Więclawska (G) 29,6; 2) Wasiakowska (G) o pierś; 3) Donarska (T); 4) Krajewska (T).

Sztafeta 4x75: 1) Toruń (Donarska, Narzyńska, Krajewska, Szalkowska). Grudziądz zdyskwalifikowany.

Skoki wzwyż: 1) Wiśniewska (G) 1,36; 2) Donarska (T) 1,20; 3) Donarska (T) 1,18; 4) Krajewska (T) 1,13.

Skok wdal: 1) Wasiakowska (G) 4,60,5; 2) Wiśniewska (G) 4,38; 3) Donarska (T) 4,25; 4) Narzyńska (T) 4,04.

Rzut dyskiem: 1) Gackowska (G) 34,95; 2) Donarska (T) 27,57; 3) Zalewska (G) 26,46; 4) Skrzyptkówna (T) 25,88.

Pchnięcie kulą: 1) Gackowska (G) 9,81, pobity rekord Pomorza; 2) Zalewska (G) 9,21; 3) Rynkowska (T) 8,37; 4) Skrzyptkówna (T) 7,68

Mężczyźni:

Bieg 100 mtr.: 1) Donecki (T) 11,5; 2) Maciejewski (T) 11,8; 3) Bielecki Gr.; 4) Maniecki (G).

200 mtr.: 1) Kurtz (T) 25; 2) Czenk (G) 25,7; 3) Piszcz (T); 4) Zieliński (G).

800 mtr.: 1) Kozikowski (G) 2,14,6; 2) Czenk (G) 2,16; 3) Stachewicz (T) 2,16,1; 4) Świtalski (Toruń).

5.000 mtr.: 1) Wiśniewski (T) 17,26; 2) Dorogokupiec (T); 3) Więckowski II. (G); 4) zdyskwalifikowany.

Płotki 110 mtr.: 1) Kotowski (G) 18,2; 2) Karkau (G) 20,2; 3) Rybszlegier (T); 4) zdyskwalifikowany.

4x100 mtr.: 1) Toruń 47,4 w składzie Do-

necki, Maciejewski, Kurtz, Wiśniewski; 2) Grudziądz 48,1.

800x400x200x100: 1) Grudziądz 3,58 w składzie Zieliński, Kozikowski, Marski, Maniecki; 2) Toruń 3,59.

Skok wzwyż: 1) Kalinowski (G) 1,65; 2) Osmański (T) 1,65; 3) Kowalski (T) 1,60; 4) Szczerbowski (G) 1,55.

Skok wdal: 1) Kotowski (G) 6,49; 2) Donecki (T) 6,24; 3) Kurtz (T) 6,63; 4) Bauman (G) 5,99,5.

Skok o tyczce: 1) Szelangiewicz (T) 2,90; 2) Musiał (T) 2,90; 3) Kalinowski (G) 2,90; 4) Wrocławski (G) 2,82.

Rzuty — dysk: 1) Dzioba (G) 36,80; 2) Zieliński (G) 35,50; 3) Sobiecki (T) 29,92; 4) Wi-

niewski (T) 29,57; oszczep: 1) Sotek (G) 47,50; 2) Musiał (T) 41,28; 3) Anders (G) 41,05; 4) Prószyński (T) 33,65; pchnięcie kulą: 1) Zieliński (G) 12,74, rekord Pomorza pobity; 2) Frost (G) 11,33; 3) Sobiecki (T) 10,79; 4) Wolender (T) 10,80.

W ogólnej punktacji zwycięża Grudziądz w stosunku 109:91. We wszystkich konkurencjach kobiecych, z wyjątkiem rzutu dyskiem, gdzie Toruń uzyskał drugie miejsce i w sztafecie 4x75, Grudziądz zdobył pierwsze i drugie miejsca. W konkurencjach męskich, w biegach krótkich i długich, Toruń osiągnął pierwsze miejsca, natomiast w rzutach i skokach z wyjątkiem tyczki, Grudziądz bezwzględnie górował, plasując się na pierwszych miejscach.

Gryf poniósł klęskę

Wczorajszy mecz w Toruniu przyniósł zwycięstwo ŁTSG w stosunku 3:0

Pierwszy mecz w Toruniu pomiędzy ŁTSG — Łódź i Gryfem o wejście do Ligi, który się odbył w niedzielę na boisku miejskim, wygrali goście w stosunku 3:0. Byli oni drugą lepszą od miejscowych. Przewyższali toruńczyków przede wszystkim biegami oraz techniką i taktyką. Mimo zwycięstwa, atak ŁTSG nie umiał sobie dać rady z obroną. To też bramki ŁTSG zdobył raczej dzięki zbyt dalekiemu wybiegowi bramkarza „Gryfu“ niż z własnej kombinacji.

W ŁTSG pomoc pracowała wspólnie z atakiem. Wszyscy gracze mieli lepszy start do piłki. Gryf grał niżej wszelkiej krytyki, wykazując poważne braki taktyczne, atak zaś zupełny brak wyrobienia technicznego, nadzwyczaj powolny start do piłki.

Gra w pierwszych minutach równa, nie zapowiadała tak wysokiej klęski. Jednak już w 10 minutach, zaznacza się stopniową przewagę gości. Dopiero w ostatnich minutach meczu „Gryf“ zdobywa się na lepszą grę. Nie może jednak już zdobyć choćby honorowej bramki. Gry na tak niskim poziomie ze strony Gryfu, nie widziano jeszcze w Toruniu. Wygrana ŁTSG była zupełnie zasłużona.

Bramki strzelili w 42 m. Pałczewski, w 67 min. Radomski, w 75 minucie Bergman.

Drużyny wystąpiły w składach: ŁTSG: Lass, Triebel — Mikołajczyk, Triebe — Pogodziński — Jawiaczyk, Bergman — Radomski — Królewiecki — Biniński — Pałczewski. Gryf: Wyczyński, Treuk — Wierchowski, Jeziorski — Zielke — Kusz, Wierzelewski — Zdrojewski — Suchocki — Ziolkowski — Rutkowski. Sędzia p. Obst z Grudziądza bardzo dobry.

Niesportowe i niegościnnie zachowanie się publiczności toruńskiej doszło w dniu zawodów do niebывalnych granic. Gdy po zakończeniu zawodów łódzka drużyna wracała do szatni, jakiś zagorzały zwolennik piłki nożnej uderzył kijem w głowę wiceprezesa tego Klubu, a gromada młodych ludzi zaczęła atakować drużynę gości. W obronie gości musiała interwenjować policja.

Drużyna gości okazała się lepszą. Nie jest to jednak powodem by jej członków zato objano. Publiczność toruńska wydała o sobie na niedzielnej meczu jak najgorsze świadectwo.

Reprezentacja Wrocławia pokonała Poznań w zawodach lekkoatletycznych

Wrocław, 24. 9. We Wrocławiu w międzymiastowym meczu lekkoatletycznym Wrocław pokonał Poznań w stosunku 58:54. Przed zawodami odbyła się defilada zawodników, poczem po przywitaniach orkiestra odegrała hymn pol-

ski i hymn niemiecki. Podczas grania przez orkiestrę hymnu polskiego polonia, zgromadzona leżąc na boisku, odśpiewała hymn narodowy polski.

Z całego kraju

Poznań

WIELKIE NADUŻYCIA W ORDYNACJI HR. LEDÓCHOWSKIEGO.

W ostatnich dniach wykryto olbrzymie nadużycia w ordynacji hr. Ledóchowskiego w Bendlewie. Ordynacja ta składa się z trzech wielkich majątków. W wyniku przeprowadzonej rewizji natrafiono na ślady sprzeniewienia oraz systematycznych kradzieży, popełnianych przez kasjerkę Smolińską i urzędników gospodarczych Nowaka i Małeckiego.

Dokonywali oni oszukańczych manipulacji już od kilku lat. Według prowizorycznych obliczeń, suma sprzeniewierzenia wynosi przeszło 200.000 zł. Oszustwa dokonano w ten sposób, że pieniądze, które wpływały do kasy ordynacji, Smolińska zabierała, a w odpowiednich księgach fałszowała pozycje, urzędnicy natomiast w nocy wywozili wozami zboże, które następnie sprzedawali kupcom za pół ceny. Trójkę oszustów aresztowano.

Katowice

ARESZTOWANIE DYREKTORÓW BANKU.

Z polecenia prokuratora sądu okręgowego w Katowicach aresztowano Harry Lerbera i Waltera Klosego, dyrektorów górnośląskiego banku dyskontowego w Chorzowie i odstawiono ich do więzienia w Katowicach. Aresztowani pozostają pod zarzutem dokonywania nie-

dozwolonych manipulacji kredytowych i fałszywego prowadzenia ksiąg.

Kraków

UROCZYSTE POWITANIE KPT. BAJANA.

W sobotę rano odbyło się w 2 p. lotniczym w Rakowicach uroczyste powitanie kpt. Bajana przez władze wojskowe garnizonu krakowskiego z gen. Mondem na czele, korpus oficerski 2 p. lotniczego oraz delegacje innych oddziałów wojskowych.

Pierwsze przemówienie wygłosił dowódca 2 p. lotniczego płk. Lewandowski podkreślając, że cały pułk jest dumny z kapitana Bajana. Przemówienie swoje płk. Lewandowski zakończył okrzykiem na cześć kpt. Bajana i sierżanta Pokrzywki, poczem wręczył im pamiątkowe dary korpusu oficerskiego. Z kolei przemówił imieniem dywizji gen. Mond, oraz zastępca dowódcy O. K. 5 płk. Bolesławicz.

Po tej uroczystości kpt. Bajan wraz z sierżantem Pokrzywką zaproszeni zostali do konwiktu OO. Pijarów w Rakowicach, gdzie młodzież tego zakładu zgotowała lotnikom owację.

Lublin

CAŁA RODZINA SPALIŁA SIĘ ŻYWCEM W OBJĘTYM PŁOMIENIAMI DOMU.

We wsi Pereszczówka w pow. radzyńskim w zabudowaniach Antoniego Olesieniuka powstał z nieustalonej przyczyny pożar. Ogień wybuchł w noc i tak szybko objął domostwo, że

Piłka nożna

Warta — Polonja bydgoska 2:4.

W meczu towarzyskim ligowy Warta — Polonja przegrała niespodziewanie z bydgoską Polonią 2:4 (2:3). Warta zlekceważyła przeciwnika i przegrała zasłużenie.

Wisła — Warszawianka 3:2.

Kraków, 24. 9. (PAT). W niedzielę na boisku Wisły odbył się mecz ligowy Wisła — Warszawianka, zakończony zwycięstwem drużyny krakowskiej w stosunku 3:2 (2:2).

Legja — Pogon 1:0.

Warszawa, 24. 9. (PAT). Na stadionie Wojsk Polskich rozegrany został mecz o mistrzostwo ligi pomiędzy Legją i Pogonią zakończony zasłużonym zwycięstwem Legji w stosunku 1:0 (1:0).

Ł. K. S. — Cracovia 3:0.

Łódź, 24. 9. (PAT). W meczu ligowym ŁKS pokonał zdecydowanie Cracovię 3:0 (2:0). Cracovia wystąpiła w osłabionym składzie.

Ponowne zwycięstwo Legji Poznańskiej nad stołeczną Gwiazdą.

W sobotę popołudniu na boisku warszawskiej Polonji odbył się mecz piłkarski o wejście do Ligi pomiędzy poznańską Legją, a stołeczną Gwiazdą.

Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem Legji w stosunku 4:0 (1:0). Bramkami podzielił się: Mikołajewski, Mielczarek, Gensler i Walczak II.

Mecz był spotkaniem rewanżowym. W pierwszym spotkaniu zwycięstwo odniosła również Legja.

Piłkarze włoscy zwyciężyli w Poznaniu.

Poznań, 24. 9. (PAT). W Poznaniu odbył się mecz piłkarski pomiędzy zawodową drużyną włoską, FC Milano, a poznańską Wartą.

Zwyciężyła zasłużenie drużyna gości w stosunku 3:1 (0:1).

Po przerwie przewaga gości była bardzo znaczna, zwłaszcza pod względem technicznym, to też udało im się strzelić kolejno trzy bramki. Widzów — 2500.

Ostatnie w tym roku zawody żeglarskie w Warszawie

Warszawa, 24. 9. (PAT). Na Wiśle obok przystani Jacht Klubu Polskiego rozegrane zostały ostatnie w tym roku jesienne zawody żeglarskie. Głównym punktem programu był wyścig o nagrodę honorowego komendanta Jacht Klubu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Startowało 5 jachtów. Nagrodę Pana Prezydenta zdobył Zaleski z Rodziny Urzędniczej.

nikt ze śpiących nie zdołał się uratować. Dom spłonął doszczętnie, a w płomieniach ponieśli śmierć Antoni Olesieniuk lat 32, żona jego Marija lat 30, syn Henryk lat 7, córka Marianna lat 4 i syn Eugenjusz liczący 14 miesięcy. Ogień przenosił się następnie na dom Tomasza Panasiuka. Oba domy spłonęły.

Żółkiew, pow. lwowski

TAJEMNICZE ZABÓJSTWO POLICJANTA.

Nieznanı sprawcy dokonali jednej z ostatnich nocy krwawego zamachu na starszego posterunkowego służby śledczej Jacynę. Posterunkowy Jacyna pełnił służbę w teatrze, gdzie odbywało się przedstawienie amatorskie. Kiedy około godz. 11 w nocy wyszedł, kierując się do domu, dano doń zainiaczka dwa strzały rewolwerowe. Ciężko rannego posterunkowego odwieziono do szpitala, gdzie po pół godziny zmarł. Dochodzenia w toku.

Sosnowiec

NABÓJ DYNAMITOWY ROZERWAŁ SAMOBÓJCĘ W KAWALKI

Wczoraj wieczorem w lesie koło Kazimierza odebrał sobie życie w niezwykle sposób 32-letni robotnik kopalniany Mieczysław Rola. Desperat zabrał z kopalni nabój dynamitowy, który umieścił za pasem na s zachu i zapalił lont. Wybuch rozerwał samobójcę na kawalki. Zwłoki odstawiono do kostnicy. Przyczyna samobójstwa nie została ustalona.

YMCA krakowska mistrzem Polski w koszykówce

Kraków, 24. 9. (Pat). W turnieju koszykówki o mistrzostwo Polski tytuł mistrza Polski zdobyła YMCA (Kraków), drugie miejsce zajęła Polonja (Warszawa), trzecie KPW — Poznań i czwarte Cracovia.

Uroczyste otwarcie nowego mostu w Toruniu odbędzie się w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w połowie października

W sobotę, 22 bm., w Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu odbyła się specjalna konferencja w sprawie ustalenia programu uroczystości otwarcia nowego mostu na Wisłę w Toruniu. Uroczystego aktu otwarcia mostu dokona osobiście Pan Prezydent Rzeczypospolitej w połowie października.

W konferencji, której przewodniczył Wojewoda Pomorski p. Kirtiklis wzięli udział pp.: gen. Maksymowicz-Raczyński, komendant garnizonu, starosta krajowy Łącki, wicewojewoda Starzyński, prezydent miasta Bolt, ks. dziekan Kozłowski, przedstawiciele Rady Miejskiej w osobach pp.: mgr. Schaba, Michałka i Antczaka, naczelnik wydziału komunikacji w Urzędzie Wojewódzkim dyr. Maćkowski oraz przedstawiciele rzemiosła.

Na konferencji ustalono, że specjalna delegacja z ramienia Rady i Zarządu Miasta uda się w tym tygodniu do Warszawy celem osobistego zaproszenia na uroczystość otwarcia mostu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz

pp. ministrów komunikacji i spraw wewnętrznych.

Program samej uroczystości w ogólnych rysach przedstawia się, jak następuje: 1) powitanie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, 2) nabożeństwo z okolicznościowym kazaniem, 3) poświęcenie i otwarcie mostu, 4) hołd rzemiosłu Ziemi Pomorskiej dla Pana Prezydenta Rzplitej, 5) poświęcenie gmachu dyrekcji kolejowej.

Przewidziane jest również otwarcie wystawy p. n. „Morze i Pomorze w grafice“.

Na konferencji sobotniej wyłoniony został specjalny komitet wykonawczy uroczystości pod przewodnictwem p. wicewojewody Starzyńskiego. Do komitetu tego weszli jako członkowie pp.: prezydent miasta Bolt, ks. dziekan Kozłowski, komendant miasta płk. Matzenauer, starosta toruński Rogowski, mistrz Więcek, przedstawiciel dyrekcji PKP oraz kpt. Jarosławski z ramienia Konfraterni Artystów.

Przebieg uroczystości transmitowany będzie przez radio na całą Polskę.

Zbliżają się czołwy

jesiennych zmian atmosferycznych. Zagadnienie ochrony cery, a jednocześnie jej ożywienia rozwiązuje w całej pełni wytwórny — a jednak nader przystępny ceną — krem „Ultrasol“. o wysokiej sile ożywczej, dzięki zawartości emanacji promieni pozafioletkowych.

Najgroźniejsi konkurenci Belgów w zawodach baloniarzy Rozmowa znakomitego lotnika belgijskiego ze współpracownikiem naszych wydawnictw

W pociągu pośpiesznym Gdynia — Warszawa sasiaduję przedzielnymi ze znanym obserwatorem i towarzyszem lotów znakomitego belgijskiego lotnika balonowego Demuyter'a Coeckelbergh'em. Czując na okazji rozmowy ze znakomitym lotnikiem.

52-letni mężczyzna, o czerstwej, zdrowej cerze, z żywością młodzieńca gładzi piękną siwą czuprynę opowiada mi o swoim życiu.

— „Przyjechał Pan do Gdyni na naszym ss. „Śląsk“, a wraz z Panem przybył zdaje się również balon belgijski!“

— „Tak — i muszę we własnym i naszego

balonu „Belgica“ imieniu stwierdzić, że podróż była nadzwyczaj dobra, bo i pogoda dopisywała i okręt był bardzo miły.“

— „Wiem, że jest Pan sławą baloniarzką“ — mówię do miłego interlokutora — ale tego złościstego odcienia skóry musiał się Pan nabawić na zboczach gór pokrytych śniegiem.“

Pan Coeckelbergh rozjaśnia się w uśmiechu: — Zgadł Pan — uprawiałem od młodości sport, a tu ma Pan — i wyciąga fotografie, na której król belgijski Leopold II. wręcza nagrodę memu rozmówcy, jako zwycięzcy długo-dystansowego biegu lekkoatletycznego. — Ale narty i łyżwy i góry zawsze wojałem od lekkoatletyki. I co roku jeździłem przynajmniej na miesiąc do Szwajcarii. W moich młodzieńczych latach bywałem często zwycięzcą biegów łyżwiarskich i narciarskich.“

— „Nie jest Pan zapewne zawodowym aeronaucą? Ale kiedy poraz pierwszy wziął Pan udział w zawodach o puhar Gordon Benneta?“

— „Jestem amatorem sportu balonowego, który porwał mnie ogromem wrażeń który daje a startując bez przerwy od 1923 roku. W czasie tego dziesięciolecia nasz balon czterzy razy był pierwszym i dwa razy drugim. Nie wyobraża Pan sobie — zapala się sympatyczny Belg — co to za olbrzymia przyjemność szybcować wśród chmur nad krątownicą pół i lasów. Dużo emocji dają przeloty nad morzem. Zapędziłem się nawet kiedyś do Norwegii w okolicy Oslo.“

— „No, a jakie ekipy mają najwięcej szans w zawodach tegorocznych?“

— „Nie mówię o nas, to znaczy reprezentantach aeroklubu belgijskiego, — odpowiada dyplomatycznie p. Coeckelbergh — ale za najgroźniejszych konkurentów — uważam Polaków, dalej Niemców i Amerykanów, którzy co do klasy są zrównani. Znam Hynka i Burzyńskiego i myślę, że zwyciężą.“

Wysoka kultura i wielkie zdolności narracyjne Belga sprawiają, że do samej Warszawy prowadzimy rozmowę na tematy ogólne.

I z przyjemnością stwierdzam, że p. Coeckelbergh — jest prawdziwym — niegrzecznościowym przyjacielem naszej Ojczyzny, naszej historii i tradycji. D-1

Piękny rozwój Związku Strzeleckiego na Pomorzu Ze zjazdu prezesów i komendantów Z. S. O. K. VIII.

„Przyszłość każdego państwa zależy od tego, jak będzie wychowane młode pokolenie. Nie może więc być obojętne dla tych, którzy wierzają w twórczość siły narodu i dla których dobro Państwa jest najwyższą wartością, czy wychowawcy wywodzą się z obozu walki i czynu o wolność, czy też z jalonej partii politycznej, która handluje dobrem Polski.“

Na czele tych organizacji ideowych, których hasłem była walka o niezależność i niepodległość, jako podstawowa zasada polskiej racji stanu, był i jest Związek Strzelecki.

Duchem narodowym o zabarwieniu romantycznym w zamierzeniach, a realnym w czynie, natchnął Związek jego twórca Marszałek Piłsudski. Z właściwą sobie niepohamowaną energią, z twarzą wytrzymałością, stanął na czele Związku, wytyczał drogi działania i nadal konkretne formy organizacyjne. Wielka mocarstwowa Polska Chrobrych, Jagiellonów jest celem Związku jako reprezentanta wielkich tradycji narodu. Wychowanie Strzelca to miłość Ojczyzny i cnoty żołnierskiej.

On to przejął z obozów kościuszkowskich i powstańców 63 roku tytuł „obywatel“, a z orłów Dąbrowskiego i wojska Królestwa Kongresowego — orzełka strzeleckiego. Chęć czynu potęgowała wysiłki, a równość wobec ponoszonych trudów zacieśniała solidarność i zdobywała coraz to lepsze formy działania oraz obustronne zaufanie. Dokonywała się przemiana psychiki w społeczeństwie. Odżył zatracony przez niewolę instynkt żołnierski i niezależność ideowa.

Zródłem idei, to miłość Narodu i wolnego Państwa. Jego wielkość i potęga nadała charakter Związkowi Strzeleckiemu.“

Powyższymi słowami prezes okręgu VIII Związku Strzeleckiego p. Leon Czarlinski otworzył w niedzielę 23 bm., zjazd prezesów i komendantów powiatowych Z. S. O. K. VIII.

W czasie swego przemówienia p. prezes Czarlinski oddał hołd pamięci zmarłych członków Związku Strzeleckiego, z szczególną czcią wspominając zmarłego przed kilku dniami śp. gen. Stachiewicza. Zebrani uczcili pamięć Zmarłych przez powstanie.

Na zjeździe obecni byli dowódca OK VIII p. gen. Pasławski, p. wicewojewoda pomorski Starzyński, reprezentant komendy głównej Związku Strzeleckiego p. kpt. Hosenberger, liczenie zebrani przedstawiciele i delegaci niemal wszystkich organizacji społecznych, działających na terenie O. K. VIII, oraz reprezentanci komend powiatowych Z. S. i goście. Ogółem obecnych było ponad 300 osób.

Po przesiesie Czarlinskim zabrał głos p. gen. Pasławski. Przemówienie jego przerywano często długotrwałymi oklaskami. M. in. p. generał zwrócił uwagę na trudności z jakimi Związek Strzelecki w swym okresie rozwojowym musiał walczyć na Pomorzu. „Pamiętajcie o tem — mówił p. generał — że Związek Strzelecki na Pomorzu nie jest jeszcze na idealnym torze rozwojowym, — pamiętajcie, że linję rozwojową Związku Strzeleckiego na tym morskim bastjonie Rzeczypospolitej musimy stale udoskonalać. Nie zwracajcie uwagi na częstą gadaninę waszych wrogów, którzy twierdzą, że zrzeszacie w swej organizacji t. zw. wyrzutków społeczeństwa. Pamiętajcie o nauce Chrystusa: — pozostawcie 99 owieczek dobrych, a odnajdziecie setną zagubioną owieczkę i przygniecie ją do siebie. Zaopekujcie się tymi, którymi nikt się nie chce zająć. Wrogowie będą was szkalowali, poniżali. Wy jednak idźcie zawsze po linii największego oporu, jak myśmy to robili. Myśmy w ten sposób zdobyli Polskę, — wy zdobędziecie Naród Polski. W imieniu Wojska Polskiego życzę wam tego z całego serca.“

Po p. gen. Pasławskim zabrał głos p. wice wojewoda Starzyński, jeden z pierwszych strzelców Komendanta i jeden z organizatorów Drużyn Kościuszkowskich, zaczątku Związku Strzeleckiego na Pomorzu.

Następnie p. mgr. Schab, jako prezes okręgu pomorskiego Związku Legionistów i członek zarządu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny okręgu pomorskiego zło-

żył zjazdowi jaknajserdeczniejsze życzenia owocnej pracy. Swe krótkie przemówienie p. mgr. Schab zakończył słowami: „Twierdzą nam będzie każdy próg — śpiewają przy każdej okazji nasi przeciwnicy. Wy zaś słowa tej pieśni wcielacie w czyn. Twórcie z każdego progu chaty pomorskiej twierdząc i ostoję państwowości polskiej, której nie zwycięży żadna siła. Oto moje dla was życzenie.“

Przemówienie p. mgr. Schaba przerywane oklaskami, zakończyło przedpołudniowe obrady.

Po wspólnym obiedzie rozpoczęły się prace w komisjach zarządowej, komendanckiej, referentów wychowania obywatelskiego i pracy kobiet.

O godz. 17 nastąpiło zamknięcie zjazdu.

Manifestacje na Pomorzu

W dalszym ciągu odbywają się na Pomorzu manifestacje solidarności społeczeństwa z wystąpieniem min. Becka w Genewie.

W Tucholi na zebraniu manifestacyjnym przemawiali pp.: notariusz Piskozub i prezes sekcji osadniczej przy PTR Litwiński. W Kęsowie w powiecie tucholskim przemawiała p. Danck. Uchwalono odpowiednie rezolucje.

W Legbądzie powiat tucholski placówka Powstańców i Wojaków O. K. VIII uchwaliła wyrazy hołdu dla min. Becka.

W Dąbrowie Chełmińskiej na zgromadzeniu manifestacyjnym przemawiał prezes Komitetu gminnego BBWR p. C. Komiński.

W Lipnie przemawiali pp. Przemieniecki i Jerzy Hulewicz.

Epilog ulicznej strzelaniny w Lubawie

W piątek, 21 bm. w Sądzie Okręgowym w Toruniu zasiadł na ławie oskarżonych dzierżawca „Hotelu Polskiego“ w Lubawie Jan Spizewski, oskarżony o zamiar zabójstwa na osobie Henryka Dembińskiego.

W dniu 9 kwietnia br. przybyli do restauracji „Hotelu Polskiego“, dzierżawionego przez oskarżonego, Henryk Dembiński, Bernard Krużewski i Franciszek Szeplery i zajmujący miejsce przy stoliku, zażądali wódki. Podała im ją bufetowa Eleonora Lasecka.

Po wypiciu napojów, przy płaceniu, między Dembińskim a bufetową doszło do sprzeczki na tle zwrotu reszty pieniędzy. Dembiński twierdził, że wręczył bufetowej 5 zł i żądał reszty z tej kwoty, gdy tymczasem Lasecka twierdziła że otrzymała od Dembińskiego tylko 1 zł, wobec czego wydała tylko 20 groszy.

Dembiński, domagając się stanowczo reszty z 5 zł, podszedł do znajdującego się w lokalu dzierżawcy restauracji, Spizewskiego, zaznaczył, że

postępowanie bufetowej jest oszustwem i że Spizewski jest złodziejem. Na tem tle powstała bójka, w której Spizewski uderzył Dembińskiego pałką gumową w głowę, ten zaś w zamian za to uderzył gospodarza lokalu pięścią w twarz.

Bijących się rozłączyli goście znajdujący się w lokalu.

Po bójce Spizewski udał się do prywatnego swego mieszkania. Po chwili wybiegł na ulicę za Dembińskim, który w międzyczasie wyszedł z lokalu i wołając, że go „zastrzelili jak psa“, oddał 4 strzały z brauninga, które na szczęście chybiły.

Oskarżony tłumaczy się że Dembiński go sprowokował a następnie pobił, wobec czego z zdenerwowania nie wiedział co czyni.

Po przesłuchaniu świadków i zamknięciu przewodu, sąd wydał wyrok, skazujący Spizewskiego na 1 rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary na lat 3.

14-letni uczeń szkolny chciał odbyć podróż naokoło świata

Po wyruszeniu „Daru Pomorza“ z Gdyni, gdy statek znalazł się koło wybrzeży wyspy Bornholmu oficer wachtowy usłyszał z jednej ze skrzytek na dziobie statku wołanie. Po chwili wyciągnięto z ciemnego kąta 14-letniego chłopca. Młody pasażer, jak się okazało, pragnął odbyć podróż naokoło świata włączając się niepostrzeżenie na pokład statku w czasie uroczystości pożegnanej i sądził, że skoro opuścił Gdynię, będzie miał przed sobą „murowaną“ 11-miesięczną

podróż po wszystkich morzach i oceanach świata.

Młodościwym „wilkiem morskim“ okazał się uczeń jednej ze szkół gdzińskich niejaki Antoniewicz. Niestety w najbliższym porcie, którym była Kopenhaga, komendant statku szkolnego kapitan Maciejewicz oddał przedsięwziętego chłopca pod opiekę Konsulatu Polskiego i młody podróżnik wrócił do rodzinnych pieleszy, nie okrążywszy świata.

Egzamin dla elektromonterów

Zarządzeniem Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 14 września 1934 r. Nr. HA 1/1 został ustalony termin pierwszego egzaminu dla elektromonterów przed komisją egzaminacyjną przy Państwowej Szkole Budowy Maszyn w Grudziądzu na dzień 29 bm. Zgłoszenia do egzaminu należy kierować na ręce Dyrektora wyżej wymienionej szkoły.

Zgodnie z par. 2 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9. 12. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111/27, poz. 943), zgłaszający się do wspomnianego egzaminu winni wykazać się dowodem ukończenia trzyletniej nauki w przemyśle elektrotechnicznym i odbycia po ukończeniu nauki przynajmniej trzyletniej praktyki w tym przemyśle.

Świadcstwo złożenia egzaminu przed wyżej podaną komisją egzaminacyjną stanowi dowód umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu instalacji elektrycznych dla siły i światła o niskim napięciu i osoby legitymujące się takim świadectwem mogą uzyskać koncesję na prowadzenie tego przemysłu bez potrzeby starania się o dyspensę po myśli art. 9 ustęp 3 prawa przemysłowego.

Pielgrzymka do Ziemi Świętej!

Z uwagi na wielkie zainteresowanie ostatnią w roku bieżącym pielgrzymką do Ziemi Świętej, która wyrusza ze Lwowa dnia 10 października — Liga Katolicka w Katowicach (ulica Piłsudskiego 58) — i Generalny Komisarjat Ziemi Świętej w Krakowie (Reformacka 4) w porozumieniu z P. B. P. „Francopol“ w Warszawie (Mazowiecka 9) przedłuża zapisy do dnia 30 bm. włącznie. Pielgrzymka ta jedzie, jak wiadomo, pod osobistym duchownym kierownictwem J. E. Ks. Biskupa Karola Niemiry.

Dzięk w Bydgoszczy

wtorek 25 września

Kalendarzyk rzym.-kat. Poniedz.: NMP. od wyk. niew. — Wtorek: Bl. Wład. z Gieln

— Dyżur nocny apiek od dnia 24 bm. pełnią: Apteka przy Bielawach, ul. Chodkiewicza nr. 22, tel. 14-67, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, tel. 204 i Apteka Staromiejska, ul. Długa 39, tel. 300.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W poniedziałek przedstawienie zawieszono. We wtorek: „Pieniądz, to nie wszystko”.

KINO KRISTAL

wyświetla

najnowszy przebieg austriackiej produkcji, przepiękna komedia w języku niem. oparta na motywach muzycznych

JANA STRAUSSA p. t.

„Walc wiosenny”

W roli głównej Adela Kern, Urszula Grabley, Hans Thimig i Szoke Szakall.

Początek 5.15, 7.10 i 9.10 w niedzielę od 3.10

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Eskimo”. APOLLO: „Niewolnicy dżungli”. BAŁTYK: „Przygody wódczów”. KRISTAL: „Walc wiosenny”. MARYSIENKA: „Ich ostatnie spotkanie”. REWJA: „Wieźien z Cajenny”.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczu

Toruń—Warszawa 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, 12.54, 13.55, 15.30, 15.58, 18.01, 19.58, 21.35 (transytywy), 23.16.

Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40, 3.10, 3.56, 5.50, 7.35, 12.06, 12.13, 12.59, 13.13, 15.36, 17.17, 20.03, 20.10.

Kościerzyna—Gdynia 8.13, 15.45. Rynkowo 16.10, 20.25 (w niedzielę i święta od 20. V. — 2. IX.).

Nakło—Piła 0.01, 6.15, 10.35, 14.45, 19.46

Unisław—Brodnica 4.55, 8.11, 13.45, 16.10, 21.50

Inowrocław—Poznań 2.35, 3.50, 6.20, 11.45, 13.40, 16.28, 18.10, 20.40, 22.25, 23.15

Wągrowiec—Poznań 5.00, 10.32, 13.26, 18.54

Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40, 23.15.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wysmienite ciastka.

Restauracja „ADRIA”, smaczne obiady, wyborowe wódki i piwa Dworcowa 24

Ruch towarzyszw

— Zw. Zawodowy Prac. Umysłowych w Handlu i Przem. Wszystkim członkom podaje się do wiadomości, iż we wtorek, dnia 25 bm. o godz. 20 odbędzie się specjalne zebranie w sprawie plebiscytu Ubezp. Społecznych w Rzesurcie Kupieckiej.

— Kajakowcy uwaga! W środę, 26 bm. o godz. 20 odbędzie się w „Norze”, restauracji Berendta przy ul. Dworcowej plenarne zebranie sekcji kajakowców „Wodnika”. W zebraniu tem mogą wziąć udział również kajakowcy niestowarzyszeni.

— Do wiadomości członków Polskiego Białego Krzyża. Celem nawiązania bliższego kontaktu między licznymi członkami Polskiego Białego Krzyża i stworzenia miłego ośrodka towarzyskiego organizuje Polski Biały Krzyż w każdą środę po pierwszym w salonach Klubu Polskiego przy ul. Gdańskiej o godz. 20 „Czarne Kawy”. W programie: Czarna kawa — koncert — dancier — bridge. Strój wieczorowy.

Pierwsza Czarna Kawa odbędzie się w środę, 3 października br. o godz. 20.

Z miasta

— Koncert Niedzielskiego w Bydgoszczy. Dowiadujemy się, że znakomity nasz pianista Niedzielski zgodził się oddać dochód ze swego jedyne koncertu, który da w Bydgoszczy przed swym doročnym wyjazdem zagranicę, na budowę kościoła na Bielawkach. Organizuje się obecnie komitet złożony z wybitnych osobistości naszego miasta, ażeby zająć się należytem przygotowaniem występu słynnego pianisty w rodzinnem mieście. Datę tego koncertu wyznaczono na 15 października w Teatrze Miejskim.

— Poczta peronowa przyjmuje telegrafny zagraniczne. Od 1 września br. poczta peronowa przyjmuje od podróżnych telegramy do zagranicy. Inowacja powyższa obejmuje przyjmowanie telegrafów zwykłych i pilnych do wszystkich krajów europejskich, przyczem w telegramach tych mogą być podane następujące płatne wskazówki służbowe: GP (do odebrania na poczcie), TR (do odebrania w telegrafii), Express (umyślnym posłańcem), MIP (do rak

własnych), Cuvert (doreczyć w stanie otwartym), Jour (doreczyć w dzień), Nuit (doreczyć w nocy), TI (telefonem). Na terenie Województwa Pomorskiego pocztę peronową są czynne w Bydgoszczy, Toruniu, Tczewie i Gdyni.

— Zarząd Polskiego Białego Krzyża podaje do wiadomości, że na członka dożywotniego Polskiego Białego Krzyża zapisał się Korpus Podoficerski 61 pułku piechoty. Oby powyższy szlachetny czyn znalazł jak najwięcej nasładowców.

— Zawody piłkarskie o mistrzostwo miasta. W wtorek dnia 25 bm. o godz. 16 odbędzie się na Stadionie Miejskim interesujące zawody w piłkę nożną o mistrzostwo miasta Bydgoszczy pomiędzy K. S. „Polonia” a K. S. „Astorja” Z. S. Wstęp na boisko 25 gr.

Apel do społeczeństwa bydgoskiego

o pomoc dla naszej kształcącej się młodzieży

Towarzystwo Pomocy Naukowej dla Młodzieży Męskiej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, chcąc zasilić swe fundusze na stypendia dla niezamożnej lecz zdolnej młodzieży pochodzenia wielkopolskiego, kształcącej się w szkołach wyższych i średnich - ogólnokształcących i zawodowych urzędza w dniu 23 września br., za pozwoleniem p. Wojewody na terenie całej Wielkopolski publiczną składkę liczną.

Jak ważnym i doniosłym jest cel powyższej składki świadczy to, że od roku 1861 wydano stypendjów na sumę przeszło 5.250.000 zł., a w samym roku 1933 było 257 stypendystów wielkopolan, w tem 5 z miasta Bydgoszczy i powiatu, którzy pobrali razem blisko 110.000 zł.

Za czasów zaborecznych większość studentów wielkopolan korzystała z stypendjów im.

Z KRONIKI POLICYJNEJ.

— Po drabce przez okno dostał się do mieszkania p. Stanisława Majchrą zam. w Bydgoszczy przy ul. Krakowskiej 12 nieznany dotąd złodziej, który zagarnawszy do swej przepaścistej kieszeni leżącą na stolek nocnym zapalniczkę benzynową, zegarek i 20 zł., na drobne wydatki, ulotnił się przez nikogo nie spostrzeżony tą samą drogą, która wszedł. Nocny gość zachowywał się tak cicho, że nie zbudził nikogo z pograżonych w śnie domowników.

— Również przez okno, ale tym razem już bez pomocy drabiny wwindował się do mieszkania p. Franciszka Falożyńskiego (ul. Brzozowa 54) jakiś opryszek, który nie mogąc znaleźć gotówki skradł szereg cenniejszych, a lepszych przedmiotów domowego użytku. Złodziej, plądrując mieszkanie, dobrał się do kredensu, z którego zabrał równe dwa tuziny noży i widełce marki „Solingen” i złoty naszyjnik z medaljonem. Ponadto sprawca zabrał brzytwę do golenia i okulary, chcąc widocznie w ten sposób utrudnić poszkodowanemu ewentualny pościg.

— Kradną nawet maszyny do szycia. P. Gejtruda Moller zam. przy ul. Dworcowej 83 doniosła onegdaj policyj, iż skradziono jej w niewyjaśnionych dotychczas okolicznościach maszynę do szycia marki „Singer”, oraz kilka sztuk bielizny. Strate swą oblicza poszkodowana na 250 zł.

Za obraze uczuć religijnych bezwzględne więzienie

Za awantury grzywna swoją drogą

Przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy zasiedli onegdaj czterej mieszkańcy Mjęrucina (powiat wyrzyski), niejaay: Bronisław Spicker, Józef Tyma, Jan Szmala i Bronisław Klóska, oskarżeni o wywołanie no i naturalnie cały przebieg arabskiej awantury w lokalu Kjrchliche Gemeinschaft w Mierucinie, gdzie akurat odbywała się licytacja gruntów gminnych.

Wszyscy oskarżeni skazani zostali na grzywnę, ponadto zaś Spicker na karę 6 mies. bezwzględnego więzienia za obraze uczuć religijnych, popełnioną podczas awantury, w chwili, gdy zwrócono mu uwagę na jego zachowanie się w miejscu służącym za dom modlitwy.

Znow trzy „fabrykantki aniołków” znalazły się pod kluczem

Zona kolejarza trudniła się zawodowo spędzaniem płodu

Jak się dowiadujemy, ubiegłej soboty policja bydgoska ujęła na polecenie władz bezpieczeństwa, po dłuższej obserwacji trzy kobiety, podejrzane o spędzanie płodu w celach zysku.

Pod kluczem do dyspozycji władz prokuratorskich znalazły się niejaki: Zofja T. zam. przy ul. Cieszkowskiego, Gertruda M., zam. przy ul. Kościuszkj i żona pewnego kolejarza z ul. Sowińskiego, niejaka K. Ostatnia z przyłrzymanyh ma już kilka spraw o zawodowe spędzanie płodu w sądzie.

P. inż. Rolbieski na ławie oskarż.

Dużą sensację w naszym mieście wzbudziła wczorajsza rozprawa przed wydziałem karnym Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przeciwko właścicielowi fabryki „Karbid Wielkopolski”, oraz b. konsulowi honorowemu Szwecji inż. Stanisławowi Rolbieskiemu, oskarżonemu z art. 165 ustawy o spółkach akcyjnych.

Podsądny dopuścił się swego czasu występku w duchu powyżej wspomnianego artykułu przez to, iż w czasie od listopada 1931 do dnia 3 stycznia 1934 r., jako jedyny członek Sp. Akc. „Karbid Wielkopolski” w Smukale pod Bydgoszczą spowodował nabycie przez Spółkę Akcyjną własnych akcji, których następnie w wypadkach nieobjętych przepisami ustawy używał pod zastaw, z wyraźną szkodą akcjonariuszy. Poza tem inż. Rolbieski przeprowadził transakcję skupu 1476 akcji za cenę 195,807,61 zł pokrywając ten wydatek z fundusów obrotowych, wreszcie, że od jednej z akcjonariuszek p. Wierzbickiej wykupił z pieniędzy obrotowych 150 sztuk akcji wartości 30.000 zł, za 5.000 zł.

O wadze wyżej wspomnianych występów świadczy fakt powierzenia oskarżenia prokuratorowi dla spraw specjalnej wagi p. Koniecznemu z Poznania.

Sąd biorąc pod uwagę jako moment obciążający zarówno stanowisko społeczne oskarżonego, jak i jego stopień wykształcenia wykluczający nieświadomość kolizji z prawem — i wskazujący raczej na pełną premedytację z jaką p. Rolbieski akcją występłą przeprowadził, skazał go na 3.000 zł. grzywny, bez możności zamiany w razie nieściągalności na areszt.

Rozprawę prowadził sędzia S. O. dr. Kułakowski, oskarżonego bronił mec. Domke.

Kiepski żart — kiepska obrona P. Zygmunt coś źle wykombinował

Na ławie oskarżonych wydziału karnego S. O. w Bydgoszczy zasiadł wczoraj niejaki 49-letni Zygmunt Grabowski z Bałcina powiatu szubińskiego, oskarżony o najpospolitsze w świecie oszustwo i sfalszowanie kwitu, które niepozabawiony smak poczucia humoru podsądny starał się przedstawić jako... niewinny żart.

Grabowski zakupił u posiadającego w Barchinie gospodarstwo p. Marjana Kułakowskiego z Bydgoszczy 8 centnarów siana. Po załatwieniu transakcji — sprzedający wydał Grabowskiemu kwit, upoważniającego go do odbioru zakupionego siana na miejscu w Barchinie. Grabowski jednak, nie dość że zrobił niezły chyba interes legalnie — przed nierozważnie, bo cyfrowo tylko uwidocznioną ósemką dopisał jednęk, dzięki czemu kwit opiewał nie na 8 ctr. lecz na 18.

Za sfalszowanie kwitu Grabowski odpowiadał wczoraj przed sądem, gdzie starał się on całą sprawę przemienić prosto w... żart. Twierdził on mianowicie, że znając „dobrze” p. Kułakowskiego jednęk dopisał prosto dla kawału. Na nieszczęście dla niego, obecny na rozprawie poszkodowany „nie polapał się” na ciężkim dowcipie, wobec czego kiepski żart p. Zygmunta stracił również wszelkie walory obrony.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego sąd orzekł wyrok zasądzający Grabowskiego na karę ośmiomiesięcznego więzienia, z zawieszaniem na 3 lat.

Z działalności Oddziału Z. S. Nr. 5. przy Wytwórni Polsk. Monopolu Tyt. w Bydgoszczy

W świetlicy Oddziału odbyło się przed kilkoma dniami pod przewodnictwem ob. prezesa Jasińskiego ogólne miesięczne zebranie Oddziału. Po przemówieniu dyr. Kłodnickiego, inspektora Związku Strzeleckiego o zadaniach i obowiązkach strzelca, krótki referat o znaczeniu polskiego zwiçystwa w Chalenge'u w obecnym roku, oraz o wystąpieniu p. ministra Spraw Zagranicznych Becka w Genewie wygłosił ob. Dobrowolski. Przedyskutowano również udział dru-

żyny w turnieju gier o mistrzostwo miasta w dniu 23. b. m. na Stadionie Miejskim, w marszu 5 km. w maskach gazowych, oraz w biegu naprzelaj, który odbędzie się w połowie października r. b. przyocem zebrani strzelcy w zrozumieniu szlachetnej rywalizacji postanowili prowadzić pracę w ten sposób, by oddział zajął miejsce godne tradycji sportowej „Strzelca”.

Po odśpiewaniu „Pierwszej Brygady” przewodniczący zebranie zakończył.

Krwawa bójka na ulicy

Nóż rozstrzygnął pojedynek dwóch kolegów

Ulica Jagiellońska była w nocy na 23 bm. terenem krwawej bójki, stoczonej przez dwóch „złotyh młodzieniaszków” po wieczorze spędzonym na wesołej zabawie, suto zakrapianej alkoholem. Nieliczni przechodnie, przechodzący w pobliżu „areny”, na której potykali się dwaj przyzwolnie odzieni młodzieńcy — zauważyli w pewnym momencie, jak jeden z walczących z głuchym jękem osunął się na bruk. Okazało się niestety, że do pojedynku wprowadzono, jako środek decydujący — nóż. Powalony mężczyzna

nieszodny ruszyć się o własnych siłach wydawał tylko głuche jęki. Z głębokiej rany na plecach w okolicach łarku dobywała się struga krwi.

Jak się okazało — ranionym jest niejaki 24-letni handlowiec Józef Kjełpiński, zamieszkały przy ul. Łokietka 16. Umieszczono go w Szpitalu Miejskim. Stan jego jest dość ciężki. Poza tem policja zaopiekowała się sprawę krwawego porachunku, pewnym 26-letnim ekspedjentem z Bydgoszczy, zamykając go w areszcie przy Władach Jagiellońskich.

Przy objawach przeczenia, uczucia strachu, bezsenności, dolegliwościach sercowych, ucisku w piersiach naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa ożywia krwioobieg w organach podbrzusza i działa przez to uspokajająco na zaburzenia w nich.

W kilku wierszach

Prezydent policji BERLIŃSKIEJ wydał zarządzenie, zabraniające organizacjom młodzieży żydowskiej w okręgu miasta Berlina noszenia mundurów i odznak związkowych, urzędniczych i mundurów wymarszów lub ćwiczeń terenowych, noszenia sztandarów, przebywania we wspólnych lokalach oraz wydawania i kolportażu wszelkich druków.

BADENSKI minister Spraw Wewnętrznych nakazał konfiskatę majątku rozwiązanej „Volkverein fuer das katholische Deutschland”, jednego z największych kulturalno-wydawniczych ośrodków propagandowych b. partii centrowej, Konfiskata motywowana jest tem, iż majątek służył dążeniom wrogim narodowi i państwu.

Onegdaj ukończyła w WIEDNI swe obrady międzynarodowa konferencja policyjna. Tematem obrad konferencji była międzynarodowa współpraca przy zwalczaniu handlu kobietami, przemycania narkotyków, fałszowania paszportów, papierów wartościowych, banknotów i t. p. Ponadto omówiono sprawę międzynarodowego radja policyjnego. Następną konferencja odbędzie się w czerwcu 1935 r. w Kopenhadze.

Władze niemieckie wydały w dn. 18 września w ręce władz austriackich legionistów Sutterluettig, ściganego przez władze austriackie za zdradę stanu. Legionista ten został osadzony w areszcie w KUFSTEIN. Jest to pierwszy wypadek wydania zbiegłego legionisty przez władze niemieckie.

Posłem ZSRR w DANJI został mianowany Mikołaj Tichmieniew, działacz gospodarczy.

W sobotę Ojciec św. powrócił z Castel Gandolfo do WATYKANU. Wakacje Ojca św., które pokrzyżowały znacznie jego zdrowie, trwały miesiąc i 22 dni.

Rząd ŁOTEWSKI wypowiedział obowiązujący od dnia 21 grudnia 1933 r. lotewsko-litewski traktat handlowy i układ o małym ruchu granicznym. Krok rządu lotewskiego wywołał w Kownie zdziwienie, gdyż po niedawnym zawarciu paktu bałtyckiego nie liczone się z możliwością tak szybkiego wypowiedzenia wspomnianych traktatów.

Prezydent Zamora podpisał dekret wprowadzający stan wyjątkowy na terenie całej HISZPANJI. Dekret wszedł w życie z dniem 23 bm.

W pobliżu miejscowości GERONE (Hiszpania), zderzyły się dwa autobusy, 40 osób jest rannych, z tych wiele ciężko.

Z BARCELONY donoszą, iż obywatel francuski Marreau zjawił się w urzędzie policyjnym i oświadczył, iż jest mordercą radcy Prince'a. Policja odnosi się z niedowierzaniem do zeznań Marreau, przypuszczając, iż jest on albo obłąkany, albo umyślnie oskarża się o zbrodnię, której nie popełnił, by zostać deportowanym do Francji.

Z MUKDENU donoszą, iż na wielkiej konferencji dowódców wojsk japońskich i mandżurskich omówiono plan kampanji wojskowej w celu wytopienia bandytyzmu na wschodnim i zachodnim odcinku kolei wschodnio-chińskiej. Akcja rozpocznie się od pacyfikacji okolic Charbina.

W CHABAROWSKU i BŁAGOWIEZCZESKU (daleki Wschód), wykryto wielkie nadużycia w urzędach podatkowych, których pracownicy czynili szereg nielegalnych ulg osobom prywatnym. Wielu urzędników pociągnięto do odpowiedzialności.

W prowincji DZEHOL (Mandżuria) wybuchła epidemia dżynterji. Stwierdzono kilkanaście wypadków wśród żołnierzy. Mandżurska agencja prasowa oblicza, iż ogółem na dżynterję zmarło przeszło 150 osób ludności cywilnej i żołnierzy.

Według wiadomości nadeszłych z SZIMONOZEKI (Japonia), panuje duże zaniepokojenie co do losu 4 parowców, które 20 bm. opuściły port i dotychczas nie przyszły do miejsca przeznaczenia. Na parowcach tych znajdowało się przeszło 500 marynarzy i pasażerów. Możliwym jest, że parowce zatoneły podczas tajfunu.

Onegdaj zarówno przedstawiciele robotników, jak i fabrykantów zasadniczo wyrazili swą zgodę na pojednawczą interwencję władz rządowych U. S. A. w strajku włókienniczym. Możliwym jest że już w poniedziałek przystąpi do pracy 500 tysięcy strajkujących robotników. Załatwienie spornych spraw nastąpiłoby po wznowieniu pracy.

Przywileje kawalerów orderu „Virtuti Militari”

Z dniem 21-ym bm, weszło w życie rozporządzenie ministra spraw wojskowych do ustawy z 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari”. Rozporządzenie to przewiduje, iż kawalerowi „Virtuti Militari” nieposiadającemu wystarczających środków do życia, państwo dostarczy pracy na jego prośbę, przy zachowaniu obowiązków dla danej dziedziny pracy przepisów ustawowych. Starostwo stwierdzi warunki materialne i stan zdrowia, proszącego o pracę, oraz jego kwalifikacje osobiste, poczem skieruje podanie do kapituły orderu „Virtuti Militari”.

Na wypadek zwolnienia ze służby kawalera orderu „Virtuti Militari”, rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić w przypadkach, przewidzianych przez przepisy, normujące stosunek służbowy. Jeśli nastąpiło ono jednakże bez winy ze strony zwolnionego, zachowuje on prawo do otrzymania stanowiska odpowiadającego jego kwalifikacjom w innym dziale administracji państwowej, albo przedsiębiorstwie państwowym. O powodach rozwiązania stosunku służbowego zawiadamia właściwa władza kapitułą orderu „Virtuti Militari”.

Stosunek służbowy kawalera orderu „Virtuti Militari”, który wywiązuje się należycie z powierzonych mu obowiązków, powinien być najpóźniej w ciągu jednego roku zmieniony na stosunek, zapewniający mu uzyskanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jeśli przepisy obowiązujące w danym dziale administracji państwowej, lub przedsiębiorstwie państwowym

przewidują możliwość uzyskania tego prawa.

W wypadkach, gdy władza administracyjna stwierdzi, że proszący o pracę nie posiada wystarczających środków do życia, a komisja wojskowo-lekarska stwierdzi równocześnie czasową lub stałą utratę przez niego zdolności do pracy, Minister Spraw Wojskowych występuje z wnioskiem o przyznanie mu zaopatrzenia czasowego, lub stałego w zależności od charakteru utraty zdolności do pracy, zawiadamiając o sposobie załatwienia kapitułę orderu „Virtuti Militari”. Zaopatrzenie to może zostać przyznane bądź w gotówce, bądź też w formie umieszczenia kawalera orderu „Virtuti Militari” w przeznaczonym na ten cel zakładzie, przyczem w tym drugim wypadku otrzymuje on mieszkanie, utrzymanie i odzież na koszt skarbu państwa.

Pozatem kawalerom orderu „Virtuti Militari” przysługują prawo do pomocy lekarskiej na zasadach i w zakresie ustalonym właściwymi przepisami dla żołnierzy zawodowych w stanie spoczynku.

Dzieci służbowe, jak również uprawnione kawalerów orderu „Virtuti Militari”, które uczęszają do szkół państwowych, wolne są — w razie stwierdzonej niezamożności rodziców, lub ich samych, jeśli są sierotami — od wszelkich szkolnych opłat administracyjnych, pobieranych na rzecz skarbu państwa, jeżeli czynią dostateczne postępy w nauce i zachowują się zadawalająco.

NAJTAŃSZA, NAJDOKŁADNIEJSZA, NAJKATWIEJSZA I NAJPEDSZA

NAUKA KROJU-SZYCIA

ubrań damskich, dziecięcych, helizny damskiej, męskiej, dziecięcej i modelowania. nowoczesnym systemem „PATREU EXPRESS”, zastosowanym przez Paruską Akademię. Panie zdolniejsze otrzymują dyplom instruktorski z prawem nauczania tymże systemem w całej Rzeczypospolitej. Zapisy przyjmie i wszelkich informacji udzieli codziennie dyplomowana instruktorka.

HELENA DOMANSKA od godz. 9—13 i od 15—19
Gdynia, ul. Świętojańska 88 m. 10, tel. 24-74

UWAGA: Dla przyjezdnych pomieszczenie zapewnione. 6998

Jak powinny się odżywiać rodziny robotnicze?

10 zasad opracowanych przez Sekcję Higieny Ligi Narodów

Obniżenie zarobków w latach kryzysu zmniejszyło rodziny robotnicze do znacznego okrojenia budżetów spożywczych. W związku z tem Sekcja Higieny Ligi Narodów powołała specjalną komisję, która miała zająć się opracowaniem ogólnych zasad zdrowego i taniego odżywiania się. Zasady ujęto w popularną formę dekalogu:

- Pożywienie, w którym przeważa chleb, ziemniaki i margaryna lub tłuszcz wieprzowy, należy uzupełniać mlekiem i serem oraz świeżymi jarzynami, ażeby uzupełnić brakującą ilość pełnowartościowego białka, wapnia i witamin.
- W codzien, pożywieniu nie powinno brakować gruboziarnistego zboża, czy to w postaci chleba razowego, czy też potraw z mąki razowej.
- Dorastające dzieci, matki w ciąży oraz karmiące powinny otrzymywać zwiększoną rację mleka, co najmniej litr dziennie.
- Mleko zbierane jest tańsze i jako takie zawiera więcej części pożytecznych w stosunku do ceny. Brak zaś witaminy przeciwdrożdżyczej i witaminy wzrostu można uzupeł. w inny sposób.

- Sery są najtańszym źródłem białka zwierzęcego, powinny być przeto obficie reprezentowane w pożywieniu.
- Jeśli ktoś nie łączy masła lub używa je w małej ilości, powinien otrzymywać w pożywieniu więcej zielonych jarzyn i marchwi.
- Zamiast zwyczajnej margaryny lub tłuszczu wieprzowego powinno się używać margaryny, zawierającej witaminy. (U nas, niestety, nie wytwarza się takiej margaryny).
- Tłuste ryby, szczególnie śledzie, są tańszym źródłem wartościowych składników pożywienia.
- Mięśnie są mniej wartościowym środkiem odżywczym, niż gruczoły (wątroba, nerki, śledziona) i krew. Lepiej jest więc kupować kisielki wątrobiane i krwawe, niż mięso, bo są i tańsze i pożywniejsze.
- Niemowlęta i małe dzieci powinny otrzymywać oprócz zwyczajnego pożywienia, tran. Bez tego nie można mieć pewności, że się je ochroni przed krzywicą.

Programy radiowe

PONIEDZIAŁEK, DN. 24 WRZEŚNIA

Radjostacja warszawska.

6,45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6,50, 7,08, 7,25 Muzyka poranna (płyty); 6,58 Gimnastyka; 7,15 Dziennik poranny; 7,35 Chwilka pań domu; 7,40 Zapowiedź programu (tr. ze Lwowa); 7,50 Koncert reklamowy; 10,45—11,00 Muzyka (płyty); 11,00 Wiadomości meteorol. w jęz. polskim i obcych dla uczestników Międzynarod. Zawodów Balonowych o puhar Gordon-Benneta; 11,30 Muzyka (płyty); 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr.; 12,00 Hejnał z Krakowa; 12,03 Wiadomości meteorol.; 12,05 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej; 12,10 Transmisja koncertu z Wina; 13,00 Dziennik południowy; 13,05 Ulubione arje tenorowe (płyty); 13,30 Wiadom. o eksporcje polskim; 15,35 Przegląd giełdowy; 15,45 Muzyka lekka. Wyk.: ork. W. Wilkosza i M. Konarek-Korska (piosenki); 16,30 Wiado-

mości meteorol. w jęz. polskim i obcym dla uczestników Międz. Zawodów Balonowych o puhar Gordon-Benneta; 16,45 Kurs języka niemieckiego ze Lwowa; 17,00 Koncert kameralny. Wyk. L. Hakowska (skrz.) i K. Jasińska (fortepian); 17,25 „Skrzynka poczt.”, omówi dr. M. Stepowski; 17,35 Recital ze Lwowa; 17,50 Pogadanka p. B. Winawera; 18,00 „Skrzynka poczt. roln.”, omówi inż. W. Tarkowski; 18,10 „Życie kultur. i artyst. stolicy”; 18,15 Muzyka lekka ze Lwowa; 18,35 Piosenek w wyk. chóru „Eryana (płyty); 18,45 Konkurs dla dzieci: „Pierwsza żyrafa w Polsce”, (DIALOG prof. S. Sumińskiego z dyr. Żabińskiego); 19,00 — 19,25 Transmisja z Katowic; 19,25 Chwilka harcerska; 19,30 „Wśród osadników wojskowych”, wyk. p. J. Maciejewski (feljeton); 19,45 Program na dz. następny; 19,50 Wiadomości sportowe; 20,00 Najnowsze przeboje w wykon. Londyńskiej ork. radj. B. B. C. (płyty); 21,05 Tr. z Wiednia. Koncert z ok. dziesięciolecia istnienia radjofonii Wiedeńskiej. Wyk.: ork. Filh. Wiedeń-

skiej pod dyr. O. Kabasty i T. Tröster (fort.). W przerwie: Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy w Polsce”; 22,00 Odczyt p. t. „Czy zbliżamy się ku zagładzie cywilizacji”, wyk. p. P. Hulka-Laskowski; 22,15 Koncert reklamowy; 22,30 Muzyka tan. z dancingu „Adria”; 23,00 Wiadomości meteorol. dla komunikacji lotniczej; 23,05 Wiadom. meteorologiczne dla uczestników Międz. Zaw. Balonowych o puhar Gordon-Benneta; 23,10—1,00 D. c. muz. tan. z kaw. „Adria”; 1,00—5,30 Półgodzinne wiadomości meteorologiczne w jęz. polskim i obcych dla uczestników Międzynar. Zawodów Balonowych o puhar Gordon-Benneta, przedzielane półgodzinną muzyką z płyt; 5,30 „Kiedy ranne wstają zorze”.

Najciekawsze audycje innych radjostacji
18,00 Katowice. Dr. Wł. Dziegieł: „Czar polskiej mowy wśród obcych”.
18,00 Kraków. „Stary Kraków” — w opr. dr. J. Dobrzyckiego.
19,00 Wilno. Aud. literacka „Wajdewutas” — fragm. z powieści „Dewajtis” M. Rodziewiczówny.
20,00 Belgrad. „Werther” — opera Massenet. Tr. z Teatru Narodowego w Zagrzebiu.
20,00 Londyn (National). Wieczór wagnerowski z Queen's Hallu.
20,30 Oslo. Koncert uroczysty z ok. Święta Muzyki Skandynawskiej.
20,45 Sztutgart. Wieczór oper.
21,05 Wiedeń. Koncert uroczysty z ok. 10-lecia Ravagu.
22,30 Wilno. Recital na oboju w wyk. I. Bajtmana.

WTOREK, DNIA 25 WRZEŚNIA 1934 R.
Radjostacja warszawska.

6,45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6,58, 7,08, 7,25 Muzyka poranna (płyty); 6,58 Gimnastyka; 7,15 Dziennik por. 7,35 Chwilka pań domu; 7,40 Zapowiedź programu (tr. ze Lwowa); 7,50 Koncert reklamowy; 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12,00 Hejnał z Krakowa; 12,03 Wiadom. meteorol. 12,05 Codz. Przegląd Prasy Polskiej; 12,10 Koncert ork. hawajskiej J. Ławrusiewicza i M. Wróblewskiego; 12,45 Obrazek z piosenkami dla dzieci m.odszych p. t. „Dziadus rzepkę ciągnie”; J. Sorokowicza; 13,00 Dziennik połudn. 13,05 Słynni alkwiołiści i wiołonczelści (płyty); 15,30 Wiadomości o eksporcje polskim; 15,35 Przegląd giełdowy; 15,45 Muzyka salonowa w wyk. Zespołu Z. Grossmana; 16,45 „Skrzynka PKO.”; 17,00 Recital skrzypcowy J. Dworakowskiego. Przy fortepianie J. Lefeld; 17,25 Pogadanka społeczna. „Bezrobotny”, wyk. p. S. Hartman; 17,35 Muzyka lekka w wyk. „Kapeli Krügera” (płyty); 17,50 Skrzynka poczt. techn., omówi p. W. Frenkiel; 18,00 „Wiadomości rolnicze”, wyk. inż. W. Kolodziecki; 18,10 „Życie kultur. i artyst. stolicy”; 18,15 Recital śpiewaczy S. Benoni (bas). Przy fort. L. Urstein; 18,45 Szkic literacki „Echa Pana Tadeusza w dzisiejszej Europie”, wyk. p. P. Cazin; 19,00 Koncert z Poznania; 19,20 Pogadanka aktualna; 19,30 D. c. koncertu z Poznania; 19,45 Program na dz. nast. 19,50 Wiadomości sportowe; 20,00 Transm. ze Lwowa; 20,45 Dziennik wiecz. 20,55 „Jak pracujemy w Polsce”; 21,00 Koncert pop. Wyk.: orkiestra symf. P. R. pod dyr. M. Mierzejewskiego i H. Dudzińską; 22,00 Koncert reklamowy; 22,15—23,00 Muzyka tan. z danc. „Paradis”; 23,00 Wiadomości meteor. dla komunik. lotn. 23,05—23,30 D. c. muzyki tan.

„DZIADUS RZEPKĘ CIĄGNIE”.
Jest taka znana bajeczka o upartej rzepce, której nie można było wyciągnąć z ziemi. Przyszedł dziadus — ciągnie, przyszła babcia, pewna, że temu poradzi; do pomocy przybiegł kot budy, przeleciał kogut z czerwonym grzebieniem, Ciągną, ciągną! — Nie wyciągnęli. Wreszcie przychodzi niepozorna myszka, i cóż powiecie na to — wyciągnęli! Właśnie potrzebna była jaszczka taka jedna maleńka mysz, aby wspólnymi siłami mogli podołać upartej rzepce. Taką to scenkę muzyczną na temat bajeczki nadaje radjostacja warszawska we wtorek o godz. 12,45 dla dzieci najmłodszych.

ZNAKOMITY TŁUMACZ „PANA TADEUSZA” PRZEMÓWI PRZEZ RADJO.
Znakomity tłumacz książek polskich na język francuski i wielki przyjaciel Polaki, Francuz, Paweł Cazin, przetłumaczył ostatnio prozę „Pana Tadeusza”. Książka spotkała się we Francji z wielkim zainteresowaniem, poruszając opinię publiczną. Na temat echa „Pana Tadeusza” w dzisiejszej Europie opowie przez mikrofon warszawski sam znakomity tłumacz, posiadający w literaturze francuskiej poważne stanowisko, jako pisarz. Prelekcja p. Cazin nadana będzie we wtorek w języku polskim o godz. 18,45.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do
Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na miesiąc październik 1934 r. i proszę należność zł. 2.89 pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko

Miejscowość

Poczta

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 2.89 tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, za mies. październik 1934 r. potwierdzam.

dnia

*) Niestosowne przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do
Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na IV kwartał 1934 r. i proszę należność — zł. 8.67 pobrać przez listowego

Imię i nazwisko

Miejscowość

Poczta

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 8.67 tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, za IV kwartał 1934 r. potwierdzam.

dnia

*) Niestosowne przekreślić.

Wróciłem

i przyjmuję od godz. 10—12 i 15—18-tej

Dr. Rauch Władysław

**Wejherowo, ul. Sobieskiego 20,
II. piętro** telefon nr. 78.

Więzienie w Bydgoszczy ogłasza PRZETARG

na dostawę:

- 4500 sztuk sieni 200 l. octu, 5 kg. kmjunku, 2000 kg. grochu polnego, 2000 kg. fasoli kolorowej „Baryłka“, 80.000 kg. ziemniaków jadalnych „Silesia“, 7000 kg. kapusty kiszanej, 2000 kg. marchwi „Karotka“, 2500 kg. buraków egipskich ćwikłowych, 150 kg. pietruszki, 300 kg. cebuli, 3 kg. bobkowych liści i 3 kg. pieprzu.
- na okres od 1 października do 31 grudnia 1934 r. mleka (około 90 l. miesięcznie), słoniny (około 260 kg. miesięcznie), mięsa wieprzowego bez kości (około 260 kg. miesięcznie), wypiek chleba razowego (około 3500 kg. miesięcznie) i
- 30.000 kg. koks i 5 m sześć. drzewa opałowego sosnowego.

Oferty na wyżej wymienione artykuły, oprócz kapusty, ziemniaków, marchwi i buraków należy składać w Kancelarii Zarządu Więzienia do dnia 5 października 1934 r. godz. 12-tej w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach, a na ziemniaki, kapustę, marchew i buraki do dnia 15 października 1934 r. godz. 12-tej.

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na złożone wadium w wysokości 5% oferowanej sumy, oraz próbki oferowanych artykułów.

Oferowane artykuły muszą być pierwszorzędnej jakości.

Dostawa ziemniaków, kapusty, słoniny, mięsa wieprzowego, marchwi, buraków i chleba razowego odbywać się będzie partjami, każdorazowo według zapotrzebowania więzienia, przyczem do wypieku chleba makę dostarczy więzienie a wszelkie inne dodatki, — dostawca.

Komisja przetargowa zastrzega sobie prawo wyboru oferenta lub zarządzenia ustanego przetargu. Oferty nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Wszelkich informacji udziela Naczelnik Więzienia.

Naczelnik Więzienia: (—) A. Tucholski.

6988

Sygnatura Km. 204 981, 982-34, 1980. 2141-34. (6987)

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru I. Kazimierz Tustanowski mający kancelarię w Bydgoszczy ul. Dworcowa Nr. 57, na podstawie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 września 1934 r. o godz. 9,30 w Bydgoszczy ul. Gdańska Nr. 34, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Zdzisława Zdebskiego, składających się z mebli, urządzenia składowego, maszyny do pisania marki „Torpedo“ oraz 200 książek szkolnych — oszacowanych na łączną sumę zł. 1.472,— zł.; że dnia 26 września 1934 r. o godz. 11,00 w Bydgoszczy ul. Osada Nr. 17 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości należących do Aleksandra Marcinkowskiego — składających się z mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 3.464,— zł. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Bydgoszcz, dnia 22 września 1934 r.

Komornik: (—) K. Tustanowski.

Zl. 317-318-8-K.

PRZETARG.

Dnia 4 października br. o godz. 9-tej odbędzie się w 18 p. ulanów przetarg nieograniczony na dostawę większych ilości artykułów żywnościowych jak: ziemniaków, siana, marchwi pastewnej, jarzyn twardych, jarzyn świeżych i t. p. Blższych informacji odnośnie przetargu i dostawy udziela kwatermistrzostwo 18 p. ulanów.

Kwatermistrz 18 p. ulanów: (—) Rekuć major.

6990 676-Gr.

Do akt km. 2368. 2099, 2428, 1637, 2365, 1207-34-II.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. II. Józef Penk w Gdyni, ul. Leśna nr. 3 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 25 września 1934 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: o godz. 11-tej w Gdyni ul. Śląska dom Olszewskiego: aparat radiowy 3-lampkowy z głośnikiem, z prostownikiem oraz ze stółkiem 1 biurko, 1 bufet, 1 stół okrągły, 1 dywan pluszowy oszacowanych na sumę 475,— zł.; o godz. 12-tej w Gdyni ul. Śląska 36: 1 lustro w ramach, 1 manekin, 3 krzesła wiedeńskie oszacowanych na sumę 75,— zł.; o godz. 12,30 w Gdyni, ul. 10 Lutego 23: 1 maszyna do szycia „Singer“ oszacowana na 100,— zł.; o godz. 13-tej w Gdyni ul. Świętojańska 98: 1 maszyna do pisania „Remington“ oszacowana na 400,— zł.; o godz. 15-tej w Gdyni ul. Marszałka Piłsudskiego ZUPU m. 75: 1 szafa do ubrań, 1 leżak, 2 ubrania męskie, 2 obrazy, 1 stojak do garderoby, 6 kieliszków alpakowych oszacowanych na sumę 240,— zł.; o godz. 16-tej w Gdyni ul. Śląska 45: 1 maszyna do szycia „Singer“ oszacowana na 200,— zł. Wyżej wymienione ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej wymienionym.

Gdynia, dnia 22 września 1934 r.

Komornik: (—) J. Penk.

Km. 959-34

6993

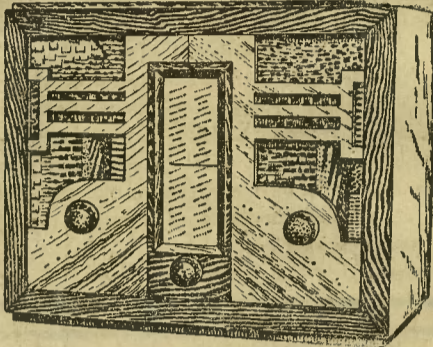
PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 25 września o godz. 12 sprzedawcą będą u Karola Hansla Krzyżacka 5 za gotówkę: bibliotekę, biurko, fotel, dywany, bufet, kredens, 6 krzesel dębowych, firany, kanapę, obrazy, 2 noce stoliki umywalkę, leżankę i inne przedmioty.

(—) Bernard Linde, Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. poz. 580) 3. Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 26 września 30 o godzinie 10-tej w lokalu składnicy 1. Urzędu Skarbowego przy ul. Konarskiego celem uregulowania zaległych należności podatkowych skarbowych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych przedmiotów: samochodu osob., radio apar., biurek, kanap, maszyny do pisania, regał biurkowy, wozu do rozwożenia pieczywa, dywanu, bufetu, umywalki i zegara. Dnia 27 września 1934 r. o godz. 10-tej w lokalu jak wyżej. Natomiast następujące przedmioty: rower męski, wafle, zegar do mierzenia wody, pompy większe, mniejsze i dwukłowe, zegarek, biurka, ubrania czarne, maszyna do liczenia, książki, maszyna do pisania i tokarkę. Za Naczelnika 3. Urzędu Skarbowego.

6986 Zl. 1131-8

RADJO NATAWIS G.Z. 136

? Co to jest „Natawis“ G. Z. 136 ?

Więć przed kupnem odbiornika przekonaj się, jak gra, który posiadasz stale na składzie i sprzedaję na dogodnych warunkach spłaty, a przy gotówce udzielam rabat, B. WOJEWSKI, Wejherowo, ul. Sobieskiego, i Gdynia, ul. Starowicka 26. (6995)

Spis zapowiedzi Nr. 94/34. 6996

ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Franciszek Reszka, konduktor kolejowy, wdowiec, zamieszkały w Wejherowie przy ulicy Br. Pierackiego 48, syn niezamężnej Mariji Reszkówny, bez zawodu, zamieszkałej w Robakowie, pow. chełmińskiego; 2) panna Maria Wittbrodt, gospodyni, zamieszkała w Sopocie, Wolne Miasto Gdańsk, Ad. Hitlerstrasse 704a, córka zmarłego rolnika Jakóba Wittbrodt i jego zmarłej żony Barbary z domu Litza u oboje ostatnio zamieszkałych w Tempezu powiatu Morskiego, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Wejherowie i w Gazecie Gdańskiej w Gdańsku. Wejherowo, dnia 21 września 1934 r.

Urządnik stanu cywilnego: w zastępstwie: (—) Hasse.

Ogłoszenie

Po ukończeniu naprawy żelaznego mostu zwodzonego prowadzącego przez kanał w Tigenoyt na trasie wału prawobrzeżnego Wisły Elbląskiej ruch na moście oraz ruch statków przez most został znowu otwarty dnia 20 września 1934 r.

Gdańsk, dnia 20 września 1934 r.

RADA PORTU I DRÓG WODNYCH W GDAŃSKU.

Do akt Nr. IV Km. 2114-34. 6999

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni, rew. IV zamieszkały w Gdyni na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 25 września 1934 r. o godz. 10, w Gdyni, ul. Władysława IV nr. 23 m. 14 w mojej kancelarii odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 1 zegarek kieszonkowy w złoczonej kopercie, 1 aparat fotogr. marki „Spezial Aplanat“ 9x12, 1 aparat fotogr. Kodak, 1 marynarka i 2 kamizelki, wartość 110,— zł. Ruchomości te oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym. Gdynia, dnia 21 września 1934 r.

(—) K. Błaszczewicz, Komornik Sądowy w Gdyni.

Do akt Nr. IV. Km. 2679, 1373, 2472 i 2571-34.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni, rew. IV zam. w Gdyni na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 26 września 1934 r. o godz. 11,30 w Gdyni ul. Śląska naprzeciw ZUPU odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 1 maszyna do szycia, 1 umywalka z płytą marmurową i lustrem, 2 noce stoliki, 1 tapczan, 3 pary firan, 1 lustro z stółkiem, 4 obrazy, 1 fotel szykowany, 1 zegar figurowy, 1 portjera gobelinowa z kamizsem — wartość 353,— zł.; o godz. 12-tej 2 kilimy ścienne, wartość 150,— zł., zbiórka kupców ul. Śląska przed blokiem Kasy Emeryt.; o godz. 12,30: 1 szafa żelazna — ogujotrwała i 1 samochód ciężarowy Chevrolet, wartość 820,— zł., zbiórka kupców przy ul. Śląskiej przy tanku benzynowym przed firmą Poznańsk. 7000

Gdynia, dnia 22 września 1934 r.

(—) K. Błaszczewicz, Komornik Sądowy w Gdyni.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rewiru III-go, urzędujący w Gdyni przy ul. Wysockiego pod Nr. 13 na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 3 listopada 1934 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Nr. 33 Sądu Grodzkiego w Gdyni odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej, składającej się z kamienicy czteropiętrowej z oficyną położonej w Gdyni przy ulicy Antoniego Abrahama Nr. 105 obejmującej powierzchnię 456 mtr. kw., która stanowi własność Franciszka Rogowskiego.

Nieruchomość ta ma urządzone księgi hipoteczną w Gdyni tom XVII wykaz L. 368.

Powwyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 129.820. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 97.365.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowości w kwocie zł. 12.982 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładek, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze majątkowe, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne; o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. 7002

Gdynia, dnia 21 września 1934 r.

Komornik.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 Rozp. Rady Mjn. z dnia 25 czerwca 32 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 4. Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że odbędzie się sprzedaż z licytacji: dnia 28 bm. o godz. 10-tej w Kruszynie Krajin. 2.212 bloków sosnowych, 6 do 8 mtr. długości z tego 362 deski, 55 mm; 390 sztuk — 57 mm; 108 sztuk 65 mm; 24 sztuki 80 mm; 2.738 desek sosnowych 6—8 mtr. długości z tego 1.690 szt. 43 mm; 239 szt. 36 mm i 809 szt. 30 mm; 1 szafa żelazna ogujotrwała.

Za Naczelnika Urzędu: (—) Chmielewski, referendarz. 6985 Zl. 1130-8

1. Nr. 8-34. 6984

POSTANOWIENIE. Firmie „Ceres“ Tow. z o. p. w Brusach jako dłużnicze udziela się odroczenia wypłat na przeciąg 3 miesięcy to jest do dnia 18 grudnia 1934. Nadzorem sądowym nad przedsiębiorstwem dłużniczką mianuje się pana Beszterde Franciszka z Brus. Koszty postępowania ponosi dłużniczek. Chojnice, dnia 18 września 1934.

Sąd Grodzki.

Tapety

na cały pokój z borta od zł 5,85

Farby

pokost, lakiery, ceny zniżone

Froter

w kolorach na wagę 1/2 kg zł 0,85

Mydła

rzadkie 1/2 kg 0,45
rzadkie białe 1/2 kg 0,60

Persil

paczka tylko zł 0,70

Nafta

silnopłomienna
i litr tylko 0,42

Jan Kapczyński

Toruń, ul. Szeroka narożnik Mostowej, ul. Szczytna 15. Brodnica, ul. Hallera 7. 2427

Pokój

frontowy, słoneczny, elegancko umeblowany z oddzielnym wejściem, z utrzymaniem lub bez, od października do wynajęcia. Toruń, Stary Rynek 19, l. p. obok Cukierni Dorsch. 6982

Ziemniaki

jadalne i fabr. oraz marchew pastewną kupuję w partjach wagonowych, oferty do „Dnia Pomorskiego“ Toruń, pod nr. 6992.

UWAGA! FUTRA

Toruń, Nowy Rynek 11 Na nadchodzący sezon przygotowaliśmy i wykonujemy fachowo ze skór własnych według najnowszych modeli paryskich po cenach najniższych. Zwiedzenie nie obowiązuje kupna.

Kreślarza

Technicznego fach zdobądźsz na korespondencyjnych (jedynie w Polsce z prawem wydawania świadectw) lub słuchowych Kursach Kreślarzy Technicznych Inż. Latour'a, Warszawa, Traugutta 6. 6273

Zobacz

„Kiermasz Światowy“ Toruń, St. Rynek 30. Tyśiące artykułów za bezcen, każdy powinien widzieć kto dba o swą kieszeń. Oddziały Poznań, Toruń Gdynia

Zagubiony

dowód tożsamości osoby, wystawiony przez Dyr. Kolei Państwowych na nazwisko Jan Benderski, nr. dow. 492820, unieważnia się. 6886

Buchalter

z długoletnią praktyką bankową i handlową, posiadający dobre świadectwa, kas waler lat 30, poszukuje posady. Wymagania skromne. Łaskawe oferty do Admin. „Dnia Pomorskiego“ Toruń pod nr. 6959.

Smaczne śniadania, obiady, kolacje, dobrze pieczone napoje poleca

Śniadalnica Marjan Kopliński

Toruń, Szeroka 25. 5925

JAK CIĘ WIDZA TAK CIĘ PISZA

Przed Po czyszczeniem czyszczeniu Odzież splamioną czyści chemicznie i farboje

BARWA - KALAMAJSKI
Filje: 496
Gdynia, ul. 10 lutego 6
Toruń, ul. Szeroka 21
Inowrocław, ul. Król.
Jadwigi 31.

Biurowe meble

urządzenia składowe i wszelkie prace stolarskie wykonuje w własnych warsztatach w Gdyni szybko, dobrze i najtaniej **Bydgoska Fabryka Mebli Biurowych-Gdynia**, ul. Władysława IV. 28. tel. 21-88. 6388

MEBLE

różnego rodzaju w solidnym wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca

Gdyńska Centrala Mebli

Gdynia, Starowiejska 40. telef. 2625. 5933

Szlachetne tynki

terazyt, terabona, felzytyn do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — białe, zielony, czarny, czerwony, złoty, serpentynowa carara, stopnie lastricowe. Adres: „ELEWACJA“ Gdynia, Abrahama 35. telefon 2-73. 5931

Stale na składzie świeże baterje

Ceny obniżone. Przekonaj się raz o jej jakości

B. Wojewski, Gdynia

Starowiejska 26. Wejherowo, ul. Sobieskiego 2. 6994

„Drenarki“

1 1/2, 2, 3, 4 calowe mas na składzie

Ewald Jahnke

Gniew 32. Telefon 33 6885

Butelki

monopolowe 1/1 ltr. kupuje stale **Antoni Piłłski**, Fabryka musztardy, octu winnego i konserw. Bydgoszcz. 6949

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz/m na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„ . . . 50 fen.
„ . . . 44amowej . . . 10 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnichi, Toruń, ul. Montuszk 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Gelmsmann-Gdańsk, Kassubischer Markt 21, l. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gałczyński, Grudziądz, ul. Stenkiwicz 9.
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego“: Władysław Szykowski Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiesz. za Teszów: Antoni Czerwikiewicz, Teszów, Kościuszki 1.

Za ogłoszenia opowiadania administracja.
Członkami Pomorskiej Drukarńi Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencji . . . 2,50 zł
z odnośnikiem do domu . . . 2,80 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 2,89 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
z Gdańsku przez pocztę . . . 2,32 gd przez gońca . . . 2,00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą . . . 4,— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.